

Ειδικό Δικαστήριο άρθρου 88 παρ. 2 Σ (Μισθοδικείο)
Αριθμός απόφασης 88/2013

Περίληψη

Αναδρομική μείωση αποδοχών των δικαστικών λειτουργών – Οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών πρέπει όχι μόνον να είναι τουλάχιστον ίσες προς τις αποδοχές των αντιστοίχων προς τους δικαστικούς λειτουργούς οργάνων των άλλων δύο λειτουργιών (δηλαδή της νομοθετικής και της εκτελεστικής), λόγω της ισοτιμίας της λειτουργίας αυτής προς τις λοιπές δύο, αλλά και επαρκείς να εξασφαλίσουν αφ' ενός μεν την αξιοπρεπή διαβίωση των δικαστικών λειτουργών, δηλαδή την διαβίωσή τους κατά τρόπο συνάδοντα προς το κύρος του λειτουργήματος που ασκούν και την αποστολή τους ως οργάνων της τρίτης πολιτειακής εξουσίας - Από το Σύνταγμα δεν κατοχυρώνεται μεν συγκεκριμένο ύψος αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, τούτο όμως προφανώς καθορίζεται εν όψει των εκάστοτε κρατουσών κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών και των θεσπιζομένων για τα αντίστοιχα με τους δικαστικούς λειτουργούς όργανα των άλλων δύο λειτουργιών αποδοχών - Μεταβολή του μισθολογικού καθεστώτος των δικαστικών λειτουργών με μείωση των αποδοχών τους, ιδιαίτερος μάλιστα στην περίπτωση που η μείωση αυτή είναι τέτοιας φύσεως ή εκτάσεως, που να επιφέρει πράγματι ανατροπή του έως τότε ισχύοντος μισθολογικού καθεστώτος, δεν μπορεί να γίνει αφ' ενός μεν χωρίς να συντρέχει σοβαρός λόγος δημοσίου συμφέροντος και αφ' ετέρου χωρίς να προκύπτει από συγκεκριμένα στοιχεία ότι η μείωση αυτή είναι αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού δημοσίου συμφέροντος και δεν μπορεί να αναπληρωθεί από άλλα μέτρα, ότι αντίστοιχες μειώσεις έχουν γίνει και στις αποδοχές των αντίστοιχων με τους δικαστικούς λειτουργούς οργάνων των άλλων δύο λειτουργιών, ώστε οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών να παραμένουν τουλάχιστον ίσες με τις αποδοχές των οργάνων αυτών και μετά τη μείωση, και ότι έχει εκτιμηθεί το όφελος από την εν λόγω μείωση σε σχέση με τις επιπτώσεις που η μείωση αυτή μπορεί να έχει στην ανεξαρτησία των δικαστών και, κατά συνέπεια, στην ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας, καθώς και στην εκ μέρους των δικαστών άσκηση των καθηκόντων τους με την αναγκαία προσήλωση, λαμβανομένων υπ' όψη και παραγόντων όπως το κόστος ζωής και οι φορολογικές και λοιπές οικονομικές φύσεως υποχρεώσεις, τις οποίες οι δικαστές υπέχουν - Σε περίπτωση παρατεταμένης οικονομικής κρίσεως, δεν είναι επιτρεπτό η επιβάρυνση από τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπισή της, να κατανέμεται συνεχώς σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, όπως είναι οι μισθοδοτούμενοι από το Δημόσιο, οι οποίοι, κατά κανόνα, είναι συνεπείς προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους, και να ευνοούνται άλλες κατηγορίες πολιτών, από την ασυνέπεια των οποίων -κυρίως στο πεδίο της εκπληρώσεως των φορολογικών τους υποχρεώσεων- προκαλείται σε μεγάλο βαθμό η δυσμενής οικονομική συγκυρία – Συνεπώς οι διατάξεις των περιπτώσεων 13 και 14 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, καθώς και της απολύτως συναφούς προς αυτές διατάξεως της περιπτώσεως 37, κατά το μέρος που αφορά τους δικαστικούς λειτουργούς, αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου 26 Συντ. και στις εξειδικεύουσες αυτές, ως προς την δικαστική εξουσία, διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 Συντ., οι οποίες επιτάσσουν την ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών με την χορήγηση σε αυτούς αποδοχών αναλόγων προς το κύρος και την αποστολή του λειτουργήματός τους.

ΚείμενοΤο κατά το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος
Ειδικό Δικαστήριο

Αποτελούμενο από τους: Ειρήνη Σαρπ, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, κωλυομένων του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και των αρχαιοτέρων της Αντιπροέδρων, Πρόεδρο, Ευαγγελία Νίκα, Σύμβουλο της Επικρατείας, τακτικό μέλος, Βιργινία Σκεύη, Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένου του τακτικού μέλους Αγγελικής Μαυρουδής, Συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Φίλιππο Σπυρόπουλο, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένου του τακτικού μέλους Χαράλαμπου Παμπούκη, Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Δήμητρα Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένου του τακτικού μέλους Αδάμ Παπαδαμάκη, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Νικόλαο Ιντζεσίλογλου, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένου του τακτικού μέλους Παρασκευά Αρβανιτάκη, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Παναγιώτη Βασιλακόπουλο, Δικηγόρο, τακτικό μέλος, Δημήτριο Κορφιάτη, Δικηγόρο, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένων του Φωτίου-Δημητρίου Κρεμμύδα, Δικηγόρου, τακτικού μέλους και των αναπληρωματικών μελών Δημητρίου Γιώτσα και Νικολάου Μαυρομάτη, Δικηγόρων, Δημήτριο Μανώλη, Δικηγόρο, αναπληρωματικό μέλος, κωλυομένων των Δικηγόρων Ιωάννη Δρυλλεράκη, τακτικού μέλους και Ιωάννη Παπαδογιαννάκη, αναπληρωματικού μέλους. Γραμματέας η Μαριάνθη Παπασαράντη, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριο του Συμβουλίου της Επικρατείας την 14η Μαΐου 2013 για να δικάσει την από 16 Ιανουαρίου 2013 προσφυγή που κατατέθηκε ενώπιον της Γραμματείας του Ειδικού Δικαστηρίου στις 17 Ιανουαρίου 2013 με αύξοντα αριθμό καταθέσεως 11.

Τ ω ν: 1)... 50)., οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο πιο πάνω δικηγόρο Κωνσταντίνο Χρυσόγονο, που τον διόρισαν με εξουσιοδότηση.

Κ α τ ά των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίοι παρέστησαν με τον Βασίλειο Καραγεώργο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, άκουσε τον εισηγητή της υπό κρίση προσφυγής, Δημήτριο Μανώλη

κ α ι

Α φ ο ύ με λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την κρινόμενη προσφυγή έχει καταβληθεί παράβολο (υπ' αριθ. 1295169/2013 ειδικό γραμμάτιο παραβόλου).
2. Επειδή, από τους προσφεύγοντες οι υπ' αριθ. 3), 11), 12) και 13) δεν εμφανίσθηκαν οι ίδιοι ή εκπρόσωπός τους στο ακροατήριο κατά την συζήτηση της κρινόμενης προσφυγής για να νομιμοποιήσουν με προφορική δήλωση τον υπογράφοντα το δικόγραφο δικηγόρο, ενώ, εξ άλλου, δεν προκύπτει ότι κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο περί παροχής πληρεξουσιότητας στον ανωτέρω δικηγόρο. Συνεπώς, η κρινόμενη προσφυγή είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη ως προς τους ανωτέρω προσφεύγοντες, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 και 5 και 30 παρ. 2 του κυρωθέντος με το άρθρο

πρώτο του ν.2717/1999 (ΦΕΚ Α' 97) Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ο οποίος είναι εφαρμοστέος κατά τη διαδικασία ενώπιον του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου, κατά το παρατιθέμενο στη σκέψη 4 άρθρο 9 του ν. 3038/2002. Κατόπιν τούτου, η προσφυγή είναι εξεταστέα ως προς τους λοιπούς 46 προσφεύγοντες.

3. Επειδή, το άρθρο 26 του Συντάγματος, το οποίο περιλαμβάνεται στις μη υποκείμενες σε αναθεώρηση συνταγματικές διατάξεις, σύμφωνα με το άρθρο 110 παρ. 1 του Συντάγματος, ορίζει ότι «1. Η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. 2. Η εκτελεστική λειτουργία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση. 3. Η δικαστική λειτουργία ασκείται από τα δικαστήρια ...». Περαιτέρω, το Σύνταγμα, εξειδικεύοντας, προκειμένου περί της δικαστικής λειτουργίας, τις αρχές που συνάγονται από την ανωτέρω θεμελιώδη διάταξη του άρθρου 26, ορίζει στο μεν άρθρο 87 ότι «1. Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία. 2. Οι δικαστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπόκεινται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με διατάξεις που έχουν τεθεί κατά κατάλυση του Συντάγματος. 3. ...», στο δε άρθρο 88 παρ. 2, όπως αντικαταστάθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 87), ότι «Οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτούργημά τους. Τα σχετικά με τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη και με την κατάστασή τους γενικά καθορίζονται με ειδικούς νόμους. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 94, 95 και 98, διαφορές σχετικά με τις κάθε είδους αποδοχές και τις συντάξεις των δικαστικών λειτουργών και εφόσον η επίλυση των σχετικών νομικών ζητημάτων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων, εκδικάζονται από το ειδικό δικαστήριο του άρθρου 99. Το δικαστήριο στις περιπτώσεις αυτές συγκροτείται με τη συμμετοχή ενός επιπλέον τακτικού καθηγητή και ενός επιπλέον δικηγόρου, όπως νόμος ορίζει. ...».

4. Επειδή, εξ άλλου, ο ν. 3038/2002 «Για την επίλυση των διαφορών του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 180), που εκδόθηκε σε εκτέλεση της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, ορίζει στο άρθρο 4 ότι «Στο Ειδικό Δικαστήριο που προβλέπεται με το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος υπάγονται οι διαφορές που αναφέρονται σε κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις των δικαστικών λειτουργών και του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εφόσον η επίλυση των σχετικών νομικών ζητημάτων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων», στο άρθρο 5 ότι «1. Το Ειδικό Δικαστήριο εάν κρίνει ότι δεν έχει δικαιοδοσία παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο τακτικό διοικητικό δικαστήριο ή το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η παραπεμπτική απόφαση είναι δεσμευτική για το δικαστήριο στο οποίο γίνεται η παραπομπή. 2. Το τακτικό διοικητικό δικαστήριο ή το Ελεγκτικό Συνέδριο, εάν κρίνει ότι στη διαφορά που έχει εισαχθεί απευθείας σε αυτό ανακύπτουν νομικά ζητήματα, η επίλυση των οποίων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων, παραπέμπει τη διαφορά αυτή στο Ειδικό Δικαστήριο. ... 3. ... 5. Επιτρέπεται η άσκηση ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου ενδίκου βοηθήματος αρνητικού αναγνωριστικού χαρακτήρα», στο άρθρο 8 ότι «Η απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου παράγει τα αποτελέσματά της έναντι των διαδίκων της δίκης, περιλαμβανομένων και των τυχόν παρεμβάντων» και στο άρθρο 9 ότι «Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου εφαρμόζονται αναλόγως κατά τα λοιπά

οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και συμπληρωματικά οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας».

5. Επειδή, με την παρατεθείσα στην προηγούμενη σκέψη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3038/2002 επετράπη η άσκηση ενώπιον του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου «ενδίκου βοηθήματος αρνητικού αναγνωριστικού χαρακτήρα», προκειμένου, κατά την οικεία εισηγητική έκθεση, η πρόσβαση στο εν λόγω δικαστήριο να είναι ανοικτή σε όλα τα μέρη, δηλαδή και στο Δημόσιο. Από τα αναφερόμενα στην εν λόγω εισηγητική έκθεση και από τις λοιπές προπαρασκευαστικές εργασίες για την ψήφιση του ανωτέρω νόμου δεν συνάγεται ότι σκοπός του νομοθέτη ήταν να παρασχεθεί στους δικαστικούς λειτουργούς, επί πλέον των προβλεπομένων στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ενδίκων βοηθημάτων, η δυνατότητα υποβολής ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου ενός, προληπτικού τρόπου τινά χαρακτήρος, ενδίκου βοηθήματος με αντικείμενο την αναγνώριση της αντισυνταγματικότητας διατάξεων νόμου ή κανονιστικής πράξεως και της υποχρέωσης των διοικητικών οργάνων να μην εκδώσουν στο μέλλον διοικητικές πράξεις κατ' εφαρμογήν των εν λόγω διατάξεων, εν όψει, άλλωστε, του ότι η σκοπιμότητα ενός τέτοιου βοηθήματος θα προϋπέθετε ότι θα εξακολουθούσε να ισχύει και στο μέλλον ο ερμηνευθείς από το Ειδικό Δικαστήριο νόμος ή κανονιστική πράξη, άλλως η σχετική απόφαση του εν λόγω Δικαστηρίου θα είχε τον χαρακτήρα γνωμοδοτήσεως, χρήσιμης ενδεχομένως μόνον για να καθοδηγήσει τα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας ως προς μελλοντικές ενέργειές τους. Εξ άλλου, απόφαση επί ενός τέτοιου ενδίκου βοηθήματος δεν θα εξυπηρετούσε την ταχεία δικαστική επίλυση των συναφών προς τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών διαφορών και μάλιστα κατά τρόπο γενικό, διότι, έως την δημοσίευση αποφάσεως του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου επ' αυτού, θα είχαν, κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων, εκδοθεί ήδη διοικητικές πράξεις, κατ' εφαρμογή των διατάξεων, η αναγνώριση της αντισυνταγματικότητας των οποίων θα επιδιώκετο με το εν λόγω βοήθημα, οι πράξεις δε αυτές, προφανώς, δεν θα έπαυαν να ισχύουν αυτομάτως με την δημοσίευση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, ενώ η απόφαση αυτή δεν θα δέσμευε, κατά νόμο, εν όψει του άρθρου 8 του ν. 3038/2002, γενικώς το Δημόσιο, αλλά θα ίσχυε μόνον έναντι των δικαστικών λειτουργών, που θα είχαν ασκήσει το συγκεκριμένο ένδικο βοήθημα. Άλλωστε, οι δικαστικοί λειτουργοί έχουν, προς επίλυση των αναφευομένων νομικών ζητημάτων ως προς την ισχύ, την ερμηνεία και την εφαρμογή μισθολογικών, συνταξιοδοτικών ή φορολογικών διατάξεων, βάσει του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, δικαίωμα προσφυγής κατά των οικείων πράξεων των διοικητικών οργάνων ή, ενδεχομένως, αγωγής και, συνακόλουθα, μέσω των εν λόγω ενδίκων βοηθημάτων, στην περίπτωση που τα τιθέμενα ζητήματα αφορούν ευρύτερο κύκλο δικαστικών λειτουργών, πρόσβαση στο παρόν Ειδικό Δικαστήριο.

6. Επειδή, εν όψει των ανωτέρω, είναι απορριπτέο το υποβαλλόμενο με την κρινόμενη προσφυγή, η οποία χαρακτηρίζεται ως «προσφυγή αρνητικού αναγνωριστικού χαρακτήρα», αίτημα να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δημοσίου να μην εκδώσει οποιαδήποτε διοικητική πράξη για την εκτέλεση των, κατά τους προσφεύγοντες, δικαστικών λειτουργούς διαφόρων βαθμών, αντισυνταγματικών διατάξεων των περιπτώσεων 13 και 14 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Η προσφυγή, όμως, αυτή, εν όψει των προβαλλομένων με αυτήν λόγων, πρέπει να ερμηνευθεί ότι στρέφεται κατά των πράξεων του Τμήματος Μισθοδοσίας της Διευθύνσεως Οικονομικού της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίες είχαν εκδοθεί

κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής και με τις οποίες είχαν υπολογισθεί οι αποδοχές των προσφευγόντων, για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του έτους 2013, επί τη βάσει των ανωτέρω διατάξεων και των απολύτως συναφών με αυτές διατάξεων της υπ' αριθ. οικ. 2/83408/0022/14.11.2012 αποφάσεως του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 3017).

7. Επειδή, κατά την έννοια των παρατεθεισών στη τέταρτη σκέψη διατάξεων του ν. 3038/2002, ερμηνευομένων εν όψει του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, στη δικαιοδοσία του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου υπάγονται οι σχετικές με κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις των δικαστικών λειτουργών διαφορές, εφ' όσον η επίλυση των οικείων νομικών ζητημάτων αφορά ειδικά στους δικαστικούς λειτουργούς και μπορεί ταυτόχρονα να επηρεάσει την μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου των προσώπων αυτών. Μετά δε την επίλυση του εμπίπτοντος στη δικαιοδοσία του νομικού ζητήματος, εφ' όσον τούτο δεν έχει ήδη επιλυθεί με προηγούμενη απόφασή του, το Ειδικό Δικαστήριο παραπέμπει τη σχετική υπόθεση για την περαιτέρω εκδίκασή της στο αρμόδιο δικαστήριο, δηλαδή είτε σε τακτικό διοικητικό δικαστήριο είτε στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

8. Επειδή, το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία για την εκδίκαση της κρινομένης διαφοράς, δεδομένου ότι η επίλυση του τιθεμένου σε αυτήν νομικού ζητήματος, αφορώντος την συμφωνία προς το Σύνταγμα των διατάξεων των περιπτώσεων 13 και 14 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίσθηκαν αναδρομικώς περαιτέρω μειώσεις στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών, μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική κατάσταση όλων των δικαστικών λειτουργών.

9. Επειδή, από τις παρατεθείσες στην τρίτη σκέψη συνταγματικές διατάξεις προκύπτουν τα εξής : Το άρθρο 26 του Συντάγματος καθιερώνει ευθέως την αρχή της διακρίσεως των τριών λειτουργιών (νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής), τις οποίες θεωρεί ισοδύναμες και ισότιμες, αφού μόνον δια της ισοδυναμίας και της ισοτιμίας αυτών επιτυγχάνεται η πραγματική και αποτελεσματική διάκριση αυτών, η οποία αποτελεί το βάθρο της οργανώσεως και λειτουργίας της ενιαίας κρατικής εξουσίας και του Κράτους Δικαίου. Ειδικώς, για τη δικαστική λειτουργία καθιερώνεται, κατά την έννοια της ανωτέρω συνταγματικής διατάξεως, ως ουσιώδες χαρακτηριστικό της, η ανεξαρτησία της, η οποία αποτελεί ταυτοχρόνως και το κύριο στοιχείο που την καθιστά ισότιμη και ισοδύναμη προς τις άλλες δύο λειτουργίες. Προς εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της δικαστικής λειτουργίας, το Σύνταγμα αναγνωρίζει, ευθέως και ρητώς με το άρθρο 87 παρ. 1 αυτού, λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία στους δικαστές που συγκροτούν τα δικαστήρια και ταυτίζει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης (και δι' αυτής την ισοτιμία της με τις άλλες δύο λειτουργίες, μέσω της οποίας πραγματοποιείται, αποτελεσματική διάκριση των λειτουργιών) προς την ανεξαρτησία των δικαστών. Εγγύηση προς εξασφάλιση της τελευταίας αυτής θεωρείται, κατά την έννοια του άρθρου 26 του Συντάγματος, και η ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών, την οποία το Σύνταγμα στη συνέχεια καθιερώνει ευθέως και ρητώς στο άρθρο 88 παρ. 2 αυτού, επιτάσσοντας την χορήγηση σε αυτούς αποδοχών, οι οποίες πρέπει πάντοτε να είναι ανάλογες προς το λειτούργημά τους, δηλαδή προς την άσκηση της δικαστικής λειτουργίας (βλ. και την παρόμοια διάταξη του άρθρου 87 παρ. 2 του Συντάγματος του 1952). Συνεπώς, οι αποδοχές αυτές πρέπει όχι μόνον να είναι τουλάχιστον ίσες προς τις αποδοχές των αντιστοίχων προς τους δικαστικούς λειτουργούς οργάνων των άλλων δύο λειτουργιών, λόγω της ισοτιμίας της λειτουργίας αυτής προς τις λοιπές δύο, αλλά και επαρκείς να εξασφαλίσουν αφ' ενός μεν την αξιοπρεπή διαβίωση των δικαστικών λειτουργών, δηλαδή την διαβίωσή τους κατά τρόπο συνάδοντα προς το

κύρος του λειτουργήματος που ασκούν και την αποστολή τους ως οργάνων της τρίτης πολιτειακής εξουσίας (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2080/1950), λαμβανομένου υπ' όψη ότι από το άρθρο 89 παρ. 1 του Συντάγματος επιβάλλεται η αποκλειστική απασχόλησή τους με την απονομή του δικαίου (με ορισμένες εξαιρέσεις που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του ως άνω άρθρου 89 και αφορούν απασχολήσεις συναφείς με το δικαστικό λειτούργημα), και αφ' ετέρου την απερίσπαστη εκ μέρους των δικαστικών λειτουργών άσκηση των καθηκόντων τους (πρβλ. αποφάσεις Σ.τ.Ε. Ολομέλειας 3670/1994, 1849/2009, 675-6/2010 και του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου 13, 21/2006, 3/2008, 57/2010, καθώς και απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 26.4.2006, Zubko και λοιποί κατά Ουκρανίας). Και να μεν δεν κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα συγκεκριμένο ύψος αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, τούτο δε προφανώς καθορίζεται εν όψει των εκάστοτε κρατουσών κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών και των θεσπιζομένων για τα αντίστοιχα με τους δικαστικούς λειτουργούς όργανα των άλλων δύο λειτουργιών αποδοχών, απαραίτητη, πάντως, προϋπόθεση προς εξασφάλιση της ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών είναι και η εξασφάλιση της κατ' αρχήν σταθερότητας των αποδοχών τους και η αποφυγή, κατά το δυνατόν, της ανατροπής του μισθολογικού τους καθεστώτος με αιφνίδιες, αλλεπάλληλες ή σοβαρές μειώσεις των αποδοχών τους, διότι μόνον υπό την προϋπόθεση αυτή μπορεί να εξασφαλισθεί ότι θα είναι σε θέση να ασκήσουν τα καθήκοντά τους απερίσπαστοι. Τούτο δε επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο εν όψει του ότι η δικαστική εξουσία, αν και, κατά το Σύνταγμα, είναι ισοδύναμη και ισότιμη με τις άλλες δύο εξουσίες και έχει ως αποστολή να ελέγχει τις πράξεις των οργάνων τους, τελεί, ως προς το ζήτημα του καθορισμού του ύψους των αποδοχών των δικών της οργάνων, σε μειονεκτική θέση έναντι των δύο άλλων εξουσιών, τα αντίστοιχα με τους δικαστικούς λειτουργούς όργανα των οποίων μετέχουν στην λήψη των αποφάσεων για τον καθορισμό των αποδοχών τους, με την κατάρτιση και την ψήφιση του προϋπολογισμού και των σχετικών με τα διάφορα μισθολόγια νόμων [βλ. α) άρθρο 79 του Συντάγματος «1. Η Βουλή ψηφίζει τον προϋπολογισμό των εσόδων και εξόδων του Κράτους ... 2. ... 3. Προσχέδιο του προϋπολογισμού κατατίθεται από τον Υπουργό Οικονομικών στην αρμόδια διαρκή κοινοβουλευτική επιτροπή ... Ο Υπουργός Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη και τις παρατηρήσεις της επιτροπής, εισάγει τον προϋπολογισμό στη Βουλή ... Ο προϋπολογισμός συζητείται και ψηφίζεται από την Ολομέλεια σύμφωνα με όσα ορίζει ο Κανονισμός, ο οποίος και εξασφαλίζει το δικαίωμα να εκφράζουν τις απόψεις τους όλες οι πολιτικές μερίδες της Βουλής. 4. ... 8. ...», β) άρθρο 63 του Συντάγματος «1. Οι βουλευτές, για την άσκηση του λειτουργήματός τους, δικαιούνται από το Δημόσιο αποζημίωση και δαπάνες. Το ύψος τους καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής. 2. Οι βουλευτές απολαμβάνουν συγκοινωνιακή, ταχυδρομική και τηλεφωνική ατέλεια, που η έκτασή της καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής. 3. ...», γ) άρθρο 72 παρ. 1 του Συντάγματος «... Στην Ολομέλεια της Βουλής ψηφίζεται ... ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Κράτους και της Βουλής», και γ) απόφαση της Βουλής, η οποία ελήφθη κατά την συνεδρία ΚΔ' αυτής της 22.12.1964 και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ζ' Ψηφίσματος της 17/18.2.1975 (ΦΕΚ Α' 23/18.2.1975) και με την οποία ορίστηκε ότι «η μηνιαία βουλευτική αποζημίωσις είναι ίση προς το σύνολον των μηνιαίων αποδοχών (μετά του ανωτάτου ορίου των πάσης φύσεως παρεχομένων επιδομάτων και προσαυξήσεων) του Ανωτάτου Δικαστικού Λειτουργού»]. Αντιθέτως, οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών καθορίζονται, μέσω της καταρτίσεως και ψηφίσεως του προϋπολογισμού και του νόμου περί του μισθολογίου τους, από όργανα της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας,

δηλαδή από όργανα, τις πράξεις των οποίων υποχρεούνται, κατά το Σύνταγμα, προς πραγμάτωση του κράτους δικαίου, να ελέγχουν οι δικαστικοί λειτουργοί. Η αδυναμία δε αυτή των οργάνων της δικαστικής εξουσίας να επέμβουν καθ' οιονδήποτε τρόπο εκ των προτέρων στην ρύθμιση, εκ μέρους των οργάνων των άλλων δύο εξουσιών, του ζητήματος των αποδοχών τους - ζητήματος αρρήκτως, όμως, συνδεδεμένου, κατά τα προεκτεθέντα, με την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας τους κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους - δεν εξισορροπείται με την δυνατότητα να προσφύγουν εκ των υστέρων στο παρόν, προβλεφθέν με το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος και αποτελούμενο κατά πλειοψηφία από μη τακτικούς δικαστές, Ειδικό Δικαστήριο και να αναμείνουν κατ' αρχάς την εκ μέρους του επίλυση των σχετικών νομικών ζητημάτων και στη συνέχεια, σε περίπτωση, θετικής υπέρ αυτών αποφάνσεως του εν λόγω Δικαστηρίου, να αναμείνουν την προς την κρίση αυτή συμμόρφωση εκ μέρους των οργάνων και πάλι των άλλων δύο εξουσιών με την έκδοση των σχετικών πράξεων, νομοθετικών ή διοικητικών. Εν όψει των ανωτέρω, μεταβολή του μισθολογικού καθεστώτος των δικαστικών λειτουργών με μείωση των αποδοχών τους, ιδιαίτερος μάλιστα στην περίπτωση που η μείωση αυτή είναι τέτοιας φύσεως ή εκτάσεως, που να επιφέρει πράγματι ανατροπή του έως τότε ισχύοντος μισθολογικού καθεστώτος, δεν μπορεί να γίνει αφ' ενός μεν χωρίς να συντρέχει σοβαρός λόγος δημοσίου συμφέροντος και αφ' ετέρου χωρίς να προκύπτει από συγκεκριμένα στοιχεία ότι η μείωση αυτή είναι αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού δημοσίου συμφέροντος και δεν μπορεί να αναπληρωθεί από άλλα μέτρα, ότι αντίστοιχες μειώσεις έχουν γίνει και στις αποδοχές των αντίστοιχων με τους δικαστικούς λειτουργούς οργάνων των άλλων δύο λειτουργιών, ώστε οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών να παραμένουν τουλάχιστον ίσες με τις αποδοχές των οργάνων αυτών και μετά τη μείωση, και ότι έχει εκτιμηθεί το όφελος από την εν λόγω μείωση σε σχέση με τις επιπτώσεις που η μείωση αυτή μπορεί να έχει στην ανεξαρτησία των δικαστών και, κατά συνέπεια, στην ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας, καθώς και στην εκ μέρους των δικαστών άσκηση των καθηκόντων τους με την αναγκαία προσήλωση, λαμβανομένων υπ' όψη και παραγόντων όπως το κόστος ζωής και οι φορολογικές και λοιπές οικονομικής φύσεως υποχρεώσεις, τις οποίες οι δικαστές υπέχουν. Για το λόγο δε αυτό και το Σύνταγμα στο άρθρο 88 παρ. 2 επιβάλλει τα σχετικά με την μισθολογική εξέλιξη των δικαστικών λειτουργών ζητήματα να ρυθμίζονται με ειδικό νόμο (βλ. και την παρόμοια διάταξη του άρθρου 87 παρ. 3 του Συντάγματος του 1952). Η πρόβλεψη αυτή περί ειδικού νόμου έχει την έννοια όχι ότι η ρύθμιση του μισθολογικού καθεστώτος των δικαστικών λειτουργών πρέπει κατ' ανάγκην να γίνεται με ιδιαίτερο νόμο, με τον οποίο δεν θα ρυθμίζονται άλλα ζητήματα, αλλά ότι πρέπει να προκύπτει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ψήφισή του, με την επίκληση συγκεκριμένων στοιχείων, ότι κατά τον καθορισμό του ύψους των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών ελήφθη υπόψη η ιδιαίτερη θέση, που το άρθρο 26 του Συντάγματος και οι εξειδικεύουσες τις προκύπτουσες από αυτό αρχές συνταγματικές διατάξεις αποδίδουν, προς πραγμάτωση του κράτους δικαίου, στην δικαστική εξουσία, καθιστώντας αυτήν ισότιμη και ισοδύναμη προς τις άλλες δύο εξουσίες, και ότι το ύψος αυτών δεν καθορίσθηκε σε συνάρτηση με παράγοντες που αφορούν το μισθολογικό καθεστώς δημοσίων υπαλλήλων ή λειτουργών, που ανήκουν στην εκτελεστική εξουσία.

10. Επειδή, με τον ν. 2521/1997 (ΦΕΚ Α' 174) θεσπίσθηκε, σε συμμόρφωση προς την περιεχόμενη, κατά τα προεκτεθέντα, στο Σύνταγμα επιταγή για ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών, νέο μισθολόγιο για τους δικαστικούς λειτουργούς, ευνοϊκότερο σε σχέση με το προϊσχύον. Στο πλαίσιο του νέου αυτού μισθολογίου προβλέφθηκαν για πρώτη φορά αφ' ενός μεν επίδομα για

την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους (δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οργάνωση γραφείου), και αφ' ετέρου πάγια αποζημίωση, λόγω των συνθηκών, υπό τις οποίες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές). Οι ανωτέρω παροχές θεσπίστηκαν, προφανώς, μετά από εκτίμηση α) της φύσεως της εργασίας των δικαστικών λειτουργών, η οποία δεν περιορίζεται μόνον στη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις και στις διασκέψεις και στην λοιπή εργασία τους στο χώρο του δικαστηρίου, αλλά και στην ενασχόλησή τους με τα καθήκοντά τους και κατ' οίκον και κατά τις ημέρες αργιών και κατά το χρονικό διάστημα, το οποίο χαρακτηρίζεται, με το άρθρο 11 παρ. 2 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ Α' 35) Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργών, ως «δικαστικές διακοπές», η ενασχόληση δε αυτή είναι απολύτως αναγκαία για την προετοιμασία και την μελέτη των υποθέσεων και την συγγραφή των αποφάσεων, δοθέντος ότι για τις εργασίες αυτές όχι μόνον δεν επαρκεί ο χρόνος κατά τον οποίο οι δικαστικοί λειτουργοί ευρίσκονται στο χώρο του δικαστηρίου, αλλά είναι και τέτοιας φύσεως που απαιτούν για την διεκπεραίωσή τους συνθήκες, οι οποίες δεν μπορούν να εξασφαλισθούν πολλές φορές στο δικαστήριο, λαμβανομένης υπόψη και της ελλείψεως σε πολλά δικαστήρια επαρκούς χώρου, και β) της ελλείψεως της απαιτούμενης για την άσκηση του δικαστικού λειτουργήματος αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής και γραμματειακής υποστηρίξεως. Ειδικότερα, με τον ανωτέρω νόμο ορίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής : Άρθρο 1 : «1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε.), των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.), των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων (Τ.Δ.Δ.) και της Γενικής Επιτροπείας αυτών, καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του βαθμού του Πρωτοδίκη και των αντίστοιχων με αυτόν βαθμών, με τους παρακάτω συντελεστές, στρογγυλοποιούμενος στην πλησιέστερη εκατοντάδα. α. Πρόεδρος Σ.τ.Ε., Πρόεδρος και Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου (Α.Π.), Πρόεδρος του Ε.Σ., Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ε.Σ., Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ. 2,00 β. Αντιπρόεδρος του Σ.τ.Ε., του Α.Π. και του Ε.Σ. και Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ. 1,80 γ. Σύμβουλος της Επικρατείας, Αρεοπαγίτης, Αντεισαγγελέας του Α.Π., Σύμβουλος και Αντεπίτροπος του Ε.Σ., Αντεπίτροπος Επικρατείας των Τ.Δ.Δ., Πρόεδρος και Εισαγγελέας Εφετών και Πρόεδρος Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων 1,60 δ. Πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Εφέτης, Αντεισαγγελέας Εφετών, Πάρεδρος του Ε.Σ. και Εφέτης Διοικητικών Δικαστηρίων 1,40 ε. Πρόεδρος και Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Πρόεδρος Πρωτοδικών Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Α' Τάξης 1,20 στ. Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και του Ε.Σ., Πρωτοδίκης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Πρωτοδίκης Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Β' Τάξης. 1,00 ζ. Δόκιμος Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και του Ε.Σ., Πάρεδρος Πρωτοδικείου, Πάρεδρος Εισαγγελίας, Πάρεδρος Πρωτοδικείου των Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Γ' Τάξης 0,80 η. Ειρηνοδίκης Δ' Τάξης 0,72. 2. Για τη διαμόρφωση των νέων βασικών μισθών της προηγούμενης παραγράφου ο μηνιαίος βασικός μισθός του Πρωτοδίκη ορίζεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) δραχμές (αναπροσαρμοσθείς από 1.1.1999 σε 263.000 δρχ. με το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2702/1999, ΦΕΚ Α' 7). Άρθρο 2 : «1. Επίδομα χρόνου υπηρεσίας ... 2. ... 3. Επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση

του λειτουργήματός τους (δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οργάνωση γραφείου), [κυμαινόμενο, αναλόγως με τον βαθμό του δικαστικού λειτουργού, από 135.000 δραχμές έως 250.000 δραχμές, προκειμένου για τους Αντιπροέδρους και τους Προέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων και τους αντίστοιχους με αυτούς] ... 4. Επίδομα εορτών και άδειας. α. Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων ορίζεται ίσο με το μηνιαίο βασικό μισθό που έχει κάθε φορά ο δικαστικός λειτουργός μαζί με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας. ... β. Το επίδομα εορτών Πάσχα ορίζεται ίσο με το ήμισυ του βασικού μισθού και το ήμισυ του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας που έχει κάθε φορά ο δικαστικός λειτουργός ... γ. Το επίδομα άδειας ορίζεται ίσο με το ήμισυ του βασικού μισθού και το ήμισυ του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας που έχει κάθε φορά ο δικαστικός λειτουργός ... 5. ... 6. Πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές), οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής: Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχων μέχρι και το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου 300.000 δρχ. Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ' Τάξης μέχρι και το βαθμό του Εισηγητή του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχων 250.000 δρχ.. 7. Αποζημίωση εξόδων παράστασης στους δικαστές που φέρουν βαθμό Προέδρου, Αντιπροέδρου και Συμβούλου Επικρατείας ή αντίστοιχους, οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής: Πρόεδρος Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι 60.000 δρχ. Αντιπρόεδρος Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι 50.000 δρχ. Σύμβουλος Επικρατείας και αντίστοιχοι 25.000 δρχ.. Η αποζημίωση αυτή δεν παρέχεται σε δικαστικούς λειτουργούς που δεν φέρουν τους ανωτέρω βαθμούς, ανεξαρτήτως της τυχόν μισθολογικής εξομοίωσης προς αυτούς». Στη συνέχεια με το άρθρο 55 παρ. 1 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ Α' 297) καταργήθηκαν τα ανωτέρω άρθρα 1 και 2 του ν. 2521/1997, οι ρυθμίσεις, όμως, των άρθρων αυτών κατά βάση επανελήφθησαν με τα άρθρα 29-31 του νεότερου αυτού νόμου, τα οποία αποτέλεσαν το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Β' του εν λόγω νόμου. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 29 του νεότερου νόμου επανελήφθησαν οι περιεχόμενοι στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2521/1997 συντελεστές, με τους οποίους πολλαπλασιάζεται ο μηνιαίος βασικός μισθός του Πρωτοδίκη και των αντίστοιχων με αυτόν βαθμών για τον καθορισμό του μηνιαίου βασικού μισθού όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών, και με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου 29 αναπροσαρμόστηκε ο μηνιαίος βασικός μισθός του Πρωτοδίκη σε 1.020 ευρώ. Περαιτέρω, με το άρθρο 30 παρ. Α του ανωτέρω ν. 3205/2003 α) το επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους (δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οργάνωση γραφείου), καθορίστηκε σε ποσό κυμαινόμενο, αναλόγως του βαθμού του δικαστικού λειτουργού, από 475 ευρώ έως 880 ευρώ, προκειμένου περί των Αντιπροέδρων και των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων και των αντίστοιχων προς αυτούς βαθμών (παρ. 3), β) η πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές) ορίστηκε για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχων μέχρι και το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου σε 880 ευρώ και για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ' Τάξης μέχρι και το βαθμό του Εισηγητή του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχων σε 734 ευρώ (παρ. 5) και γ) η αποζημίωση εξόδων παράστασης ορίστηκε για τους δικαστικούς λειτουργούς που φέρουν τον βαθμό του Προέδρου του Σ.τ.Ε. και των αντίστοιχων σε 176 ευρώ, του Αντιπροέδρου

του Σ.τ.Ε. και των αντίστοιχων σε 147 ευρώ και του Συμβούλου Επικρατείας και των αντίστοιχων σε 73 ευρώ (παρ. 6). Με το άρθρο 57 του ν. 3691/2008 (ΦΕΚ Α' 166) επήλθαν τροποποιήσεις στα άρθρα 29 και 30 του ν. 3203/2003. Ειδικότερα, ο βασικός μισθός του Πρωτοδίκη, όπως είχε καθορισθεί με το άρθρο 29 παρ. 2 του ν. 3203/2003 και είχε εν τω μεταξύ αναπροσαρμοσθεί, ορίστηκε σε 2.067 ευρώ (παρ. 1 περ. β), το επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους, ορίστηκε σε ποσό κυμαινόμενο, αναλόγως του βαθμού του δικαστικού λειτουργού, από 550 ευρώ έως 1.100 ευρώ, προκειμένου περί του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου και των αντιστοίχων προς αυτόν βαθμών (παρ. 2), η πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών, ορίστηκε σε 950 ευρώ και σε 796 ευρώ (παρ. 3 περ. α') και η αποζημίωση εξόδων παράστασης ορίστηκε σε 300 ευρώ, 200 ευρώ και 150 ευρώ (παρ. 4). Περαιτέρω, με την παρ. 3 περ. β' του ανωτέρω άρθρου 57 του ν. 3691/2008 προστέθηκε παράγραφος 7 μετά την παράγραφο 6 της περ. Α του άρθρου 30 του ν. 3205/2003, με την οποία ορίστηκε ότι «Τα ποσά των παραγράφων 3 και 5 [δηλαδή το επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους οι δικαστικοί λειτουργοί, και η πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών] αναπροσαρμόζονται κατ' έτος αυτόματα, με αφετηρία την 1.1.2009, σύμφωνα με το ποσοστό της εκάστοτε εισοδηματικής πολιτικής».

11. Επειδή, με το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ Α' 40/15.3.2010) ορίστηκαν τα εξής: «2. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.), των μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος μειώνονται κατά ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) [δηλαδή προκειμένου περί των δικαστικών λειτουργών η πάγια αποζημίωση και η αποζημίωση εξόδων παράστασης]. Τα επιδόματα των παραγράφων Α3 των άρθρων 30 ... του ν. 3205/2003 [δηλαδή το επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους] ... μειώνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) και τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας μειώνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. ... 3. (όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 90 του ν. 3842/2010, Α' 58) Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στις παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά : α) οικογενειακής παροχής [άρθρο ... 30 ... παρ. Α4, ..., β) χρόνου υπηρεσίας (άρθρα 30 ... παρ. Α1, ...) γ) ... υ) μεταπτυχιακών σπουδών [... , άρθρο 30 παρ. 2, ...] ια) ...». Οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 άρχισαν να ισχύουν από 1.1.2010, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του εν λόγω νόμου, ενόψει δε τούτου ορίστηκε με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου 1 ότι «Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση που προβλέπεται στο άρθρο αυτό και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.1.2010 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού παρακρατούνται από τη μισθοδοσία των επόμενων της ψήφισης του νόμου αυτού μηνών ως εξής : ...». Εξάλλου, με το άρθρο 8 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου καταργήθηκε η προβλεφθείσα με το άρθρο 57 παρ. 3 περ. β' του ν. 3691/2008

αναπροσαρμογή του επιδόματος για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους, και της χορηγουμένης σε αυτούς πάγιας αποζημιώσεως λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς των υπηρεσιών, και ορίσθηκε ότι το ύψος αυτών καθορίζεται εφεξής στο διαμορφωμένο κατά την 31.12.2009. Στη συνέχεια με το άρθρο τρίτο του ν. 3845/2010 (ΦΕΚ Α΄ 65/6.5.2010) ορίσθηκαν τα εξής : «1. Τα πάσης φύσεως επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη προβλεπόμενα των λειτουργών και υπαλλήλων των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 ... μειώνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%). 2. Από τη μείωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα επιδόματα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. 3. ... 6. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία, για λειτουργούς, υπαλλήλους και μισθωτούς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 έως και 4, ... καθορίζονται ως εξής : α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων σε πεντακόσια (500) ευρώ. β) Το επίδομα εορτών Πάσχα σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. γ) Το επίδομα αδείας σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ. Τα επιδόματα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται εφόσον οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων του προηγούμενου εδαφίου, δεν υπερβαίνουν κατά μήνα, υπολογιζόμενες σε δωδεκάμηνη βάση, τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Αν με την καταβολή των επιδομάτων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα και αμοιβές υπερβαίνουν το ύψος αυτό, τα επιδόματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής καταβάλλονται μέχρι του ορίου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, με ανάλογη μείωσή τους. 7. ... 8. ... 9. ...». Ακολούθως, με το άρθρο 38 παρ. 5 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α΄ 152/1.7.2011) ορίσθηκε ότι «Αναστέλλονται από 1.7.2011 και μέχρι τη θέσπιση νέου ενιαίου μισθολογίου : α) Οι διατάξεις ... της παραγράφου Α.1 του άρθρου 30, ... του ν. 3205/2003 [που προβλέπουν το επίδομα χρόνου υπηρεσίας των δικαστικών λειτουργών] ... β) Οι διατάξεις που προβλέπουν μισθολογική προαγωγή των αμειβομένων με τις διατάξεις του Β΄ Μέρους του ν. 3205/2003 [μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι δικαστικοί λειτουργοί]. γ) ...», οι διατάξεις δε του ανωτέρω άρθρου διατηρήθηκαν σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α΄ 226), στην οποία προστέθηκαν οι λέξεις «και μέχρι την τροποποίηση των διατάξεων του Β΄ Μέρους του ν. 3205/2003 με τις οποίες επέρχονται μειώσεις στα ειδικά μισθολόγια» με το εδάφιο β΄ της περιπτώσεως 38 της αναφερομένης κατωτέρω στην σκέψη 13 υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Στη συνέχεια, με το άρθρο 55 παρ. 23 περ. ε΄ του ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση - κ.λπ.» (ΦΕΚ Α΄ 180/22.8.2011) μειώθηκε από 1.7.2008 περαιτέρω κατά ποσοστό 15% το προβλεπόμενο από την παρ. Α.3 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 επίδομα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται οι δικαστικοί λειτουργοί κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους, όπως είχε ήδη διαμορφωθεί.

12. Επειδή, με το ν. 4046/2012 [Μνημόνιο ΙΙ] (ΦΕΚ Α΄ 28/14.2.2008) εγκρίθηκε το Σχέδιο του Μνημονίου Συνεννόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρο 1 παρ. 2) ως προαπαιτούμενο για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, τα σχέδια των οποίων επίσης εγκρίθηκαν με τον ίδιο νόμο και προσαρτήθηκαν σ' αυτόν ως Παράρτημα V (άρθρο 1 παρ. 1). Το εν λόγω Μνημόνιο αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη: α) Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Memorandum of Economic and Financial Policies), β) Μνημόνιο Συνεννόησης στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής (Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality) και γ) Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (Technical Memorandum of Understanding). Στο πρώτο από τα ανωτέρω τρία επί μέρους Μνημόνια, δηλαδή στο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, το οποίο προσαρτάται στον ν. 4046/2012 ως Παράρτημα V_1 και στο οποίο περιγράφονται οι στόχοι, η στρατηγική και οι προοπτικές για την Ελληνική οικονομία, μεταξύ άλλων, αναφέρονται τα εξής στο κεφάλαιο με τίτλο «Δημοσιονομική Πολιτική»: «... 6. Για να διασφαλίσει την πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής του προγράμματος, η κυβέρνηση θα αναλάβει τολμηρές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις από την πλευρά των δαπανών. Λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη πορεία ανάκαμψης, τα συνεχή προβλήματα της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση και την ανάγκη να προσαρμόσουμε κάποια από τα προηγούμενα μέτρα, θα απαιτηθούν επιπρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που έχουν ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο της ΜΔΣ [εννοείται : Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική] του 2011 και του προϋπολογισμού του 2012. ... 7. Οι βασικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν καθοριστεί στη ΜΔΣ και στον προϋπολογισμό του 2012, περιλαμβάνουν: ... Μεταρρύθμιση της αποζημίωσης των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα. Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012, θα μεταρρυθμίσουμε τα ειδικά μισθολόγια του δημοσίου (που αφορούν το ένα τρίτο της μισθολογικής δαπάνης του δημόσιου τομέα). Σε συμφωνία με τις αρχές της μεταρρύθμισης που ξεκίνησε το 2011, θα προσαρμόσουμε τις αποδοχές για τα ειδικά μισθολόγια (συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, των διπλωματών, των μετακλητών, των ιατρών, των καθηγητών, της αστυνομίας και των ένοπλων δυνάμεων), ενώ θα προστατεύσουμε όσους είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες με στόχο την πραγματοποίηση μόνιμων καθαρών εξοικονομήσεων ύψους περίπου 0,2 τοις εκατό του ΑΕΠ σε ετήσια βάση. Θα αναθεωρήσουμε επίσης το νέο σύστημα προαγωγών για να διασφαλίσουμε ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι έλεγχοι κατά της αύξησης του μισθολογικού κόστους μέσω των προαγωγών. ... 8. Δεδομένης της χαμηλής είσπραξης φόρων σε σύγκριση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η στρατηγική προσαρμογής μας βασίζεται στην εισαγωγή εκτενών μεταρρυθμίσεων στη φορολογική διοίκηση. ... 9. Έχουμε δεσμευθεί να πετύχουμε τον δημοσιονομικό μας στόχο και είμαστε έτοιμοι να λάβουμε διορθωτικά μέτρα στην περίπτωση υποαπόδοσης. Τα διορθωτικά μέτρα, εάν κριθούν αναγκαία, θα περιλαμβάνουν πρόσθετες στοχευμένες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος του δημόσιου τομέα και στις κοινωνικές δαπάνες, ... Παρομοίως, στην περίπτωση μιας διαρκούς υπέρ απόδοσης, η οποία θεωρηθεί μόνιμη, θα θέσουμε αυστηρότερους στόχους για το έλλειμμα, αλλά μπορεί επίσης να εξετάσουμε μια μείωση εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Πρόθεσή μας είναι να διατηρήσουμε το σχετικό φορολογικό βάρος από τους έμμεσους φόρους». Στο δεύτερο από τα ανωτέρω δύο Μνημόνια, δηλαδή στο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής

Πολιτικής, το οποίο προσαρτάται στον ν. 4046/2012 ως Παράρτημα V_2, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στο κεφάλαιο 1 με τίτλο «Δημοσιονομική εξυγίανση» τα εξής : «...Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση προβαίνει επίσης στις ακόλουθες εκκρεμείς ενέργειες: ... Μέχρι τον Ιούνιο του 2012 η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθετικά μία μείωση κατά μέσο όρο 10% στα αποκαλούμενα «ειδικά μισθολόγια» του δημοσίου τομέα, στα οποία το νέο μισθολόγιο δεν ισχύει. Τούτο θα εφαρμοσθεί από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 και εντεύθεν και θα επιφέρει εξοικονομήσεις της τάξεως των 114 εκατομμυρίων Ευρώ τουλάχιστον (με αντίκτυπο μεταφοράς 226 εκατομμυρίων Ευρώ το 2013) (καθαρό ποσόν αφού ληφθεί υπόψη η επίπτωση επί των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης). ... Η Κυβέρνηση δηλώνει την ετοιμότητά της να ορίσει και να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα, εάν παραστεί ανάγκη, έτσι ώστε να τηρηθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι ». Στην αιτιολογική έκθεση, που συνοδεύει το ν. 4046/2012, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής : «Εθνικό χρέος της Κυβέρνησης είναι η διασφάλιση της θέσης της χώρας μέσα στην Ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. ... Μέσα στη δίνη της πιο σοβαρής οικονομικής κρίσης που αντιμετώπισε η Χώρα στην πρόσφατη ιστορία της, αποτελεί πρόκληση επιβίωσης να διασφαλιστούν σήμερα οι όροι και οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στο άμεσο μέλλον να ανακτήσει η Χώρα τη δημοσιονομική της ισορροπία, να αποκτήσει πρωτογενή πλεονάσματα και να είναι σε θέση να μετέχει ισότιμα και με ισχυρό λόγο στις σχέσεις με τους εταίρους της στην Ευρωζώνη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διεθνείς συνομιλητές της. Για να μετατραπεί η κρίση σε ευκαιρία, είναι ανάγκη να συνειδητοποιηθεί από όλες τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις της Χώρας, ότι το στοίχημα της υπέρβασης αυτής της κρίσης συνδέεται άρρηκτα με την αυστηρή τήρηση όλων των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει η Χώρα στο πλαίσιο της απαιτούμενης δημοσιονομικής προσαρμογής αλλά και τη συλλογική προσπάθεια για σύνθεση από όλες τις πολιτικές κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις αναπτυξιακού ορίζοντα ο οποίος θα βασίζεται στην ανταγωνιστικότητα, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Χώρας και τις δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού της και ιδιαίτερα τις δυνατότητες και τις δεξιότητες των νέων ανθρώπων, μακριά από αγκυλώσεις, συντεχνιακές νοοτροπίες και εσωστρέφεια. Τα τελευταία τρία χρόνια, η ραγδαία επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών εκτόξευσε το κόστος δανεισμού της Χώρας σε απαγορευτικά επίπεδα, με αποτέλεσμα να αποκλειστεί από τις διεθνείς αγορές και να διογκωθεί το δημόσιο χρέος σε πολύ υψηλά επίπεδα. ... Παρά το γεγονός ότι η Χώρα και οι πολίτες της κατέβαλαν τεράστια προσπάθεια σταθεροποίησης σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, η προσπάθεια εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών και μείωσης του ελλείμματος προσέκρουσε στην επιδείνωση της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, η οποία ταλανίζει τη Χώρα, μειώνοντας τα έσοδα σε σχέση με τα εκάστοτε προσδοκώμενα και αυξάνοντας το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, το δημόσιο χρέος ανήλθε στα 299 δισ. ευρώ το 2009, ή 129.3% του ΑΕΠ, αυξήθηκε στα 329 δισ. ευρώ το 2010, ή 144,9% του ΑΕΠ, ενώ το 2011, σύμφωνα με τα έως τώρα στοιχεία, σημειώνει περαιτέρω επιδείνωση, φτάνοντας τα 368 δισ. υπερβαίνοντας το 169% του ΑΕΠ. Το μεγαλύτερο ποσοστό του χρέους λήγει εντός των αμέσως επομένων ετών, γεγονός που καθιστά τις άμεσες ταμειακές ανάγκες του Δημοσίου επιτακτικές και ζητημαζωτικής σημασίας για την εθνική οικονομία. Οι δυσοίωνες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας αποτυπώνονται εμφανώς στις αγοραίες τιμές τίτλων εκδοθέντων ή εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτές οι ιστορικά πρωτόγνωρα χαμηλές τιμές αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση των επενδυτών ότι η πλήρης εξυπηρέτηση του χρέους στο σύνολό του, από το Ελληνικό Δημόσιο, μπορεί να καταστεί αδύνατη. Η δυναμική του χρέους, η οποία αναπτύσσεται σε περιβάλλον αρνητικών ρυθμών μεγέθυνσης της

ελληνικής οικονομίας για τέταρτη συνεχή χρονιά το 2012 και σε περιβάλλον παγκόσμιας οικονομικής ανασφάλειας, επιβάλλει τη λήψη άμεσων μέτρων προς την κατεύθυνση της ελάφρυνσής του. Συγκεκριμένα, επιβάλλεται μια ουσιαστική αναδιάταξη του δημόσιου χρέους για να καταστεί το δημόσιο χρέος βιώσιμο τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Η έλλειψη μιας τέτοιας αναδιάταξης θα είχε απρόβλεπτες συνέπειες για την ελληνική οικονομία και τον ελληνικό λαό, τους πιστωτές και το ευρύτερο διεθνές χρηματοοικονομικό σύστημα. Στην περίπτωση που η Χώρα αδυνατούσε να συνεχίσει τις πληρωμές, οι πιστωτές θα έχαναν σχεδόν το συνολικό μέρος, αν όχι όλη την αξία των επενδύσεών τους, γεγονός που θα απαιτούσε την άμεση στήριξη ορισμένων πιστωτών από τις εθνικές κυβερνήσεις. Η μετάδοση των συνεπειών θα επιδείνωνε την κρίση χρέους σε άλλα δημοσιονομικά αδύναμα κράτη της Ευρωζώνης. Οι δυσμενείς συνέπειες θα ήταν απρόβλεπτες για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία. ...».

13. Επειδή, κατ' εφαρμογήν του ν. 4046/2012 εκδόθηκε ο ν. 4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ Α' 222/12.11.2012). Με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13-36 της υποπαραγράφου Γ.1 (με τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ») της παραγράφου Γ (με τίτλο «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ») του άρθρου πρώτου του ανωτέρω νόμου επήλθαν μειώσεις σε όλα τα χαρακτηρισθέντα από τον νομοθέτη ως «ειδικά μισθολόγια», με βάση τα οποία αμείβονται διάφορες κατηγορίες λειτουργών και υπαλλήλων. Ειδικότερα, με την περίπτωση 1 της ανωτέρω υποπαραγράφου ορίστηκε ότι «Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ... για λειτουργούς, ... καταργούνται από 1.1.2013», με τις περιπτώσεις δε 13 και 14 τροποποιήθηκαν τα άρθρα 29 και 30 του ν. 3205/2003 και επήλθαν περαιτέρω μειώσεις στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών με την μείωση του βασικού μισθού του Πρωτοδίκη και των αντίστοιχων βαθμών, την μείωση των συντελεστών, βάσει των οποίων καθορίζονται οι βασικοί μισθοί των λοιπών βαθμών, και με την μείωση των προβλεπομένων στις παραγράφους 3, 5 και 6 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 επιδόματος και αποζημιώσεων (εκ των οποίων η αποζημίωση της παρ. 6 μειώνεται κατ' ελάχιστον). Συγκεκριμένα, στις προαναφερθείσες περιπτώσεις 13 και 14 ορίζονται τα εξής : «13. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 29 του ν. 3205/2003 (Α' 297) αντικαθίστανται, από 1.8.2012, ως εξής: “1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε.), των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.), των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων (Τ.Δ.Δ.) και της Γενικής Επιτροπείας αυτών, καθορίζεται με βάση το βασικό μισθό του βαθμού του Πρωτοδίκη και των αντίστοιχων με αυτόν βαθμών, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με τους παρακάτω συντελεστές και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ: α. Πρόεδρος Σ.τ.Ε., Πρόεδρος και Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου (Α.Π.), Πρόεδρος του Ε.Σ., Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ε.Σ., Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ.. 1.70 β. Αντιπρόεδρος του Σ.τ.Ε., του Α.Π. και του Ε.Σ., Επίτροπος της Επικρατείας του Ε.Σ. και Επίτροπος της Επικρατείας των Τ.Δ.Δ.. 1.62 γ. Σύμβουλος της Επικρατείας, Αρεοπαγίτης, Αντεισαγγελέας του Α.Π., Σύμβουλος και Αντεπίτροπος του Ε.Σ., Αντεπίτροπος Επικρατείας των Τ.Δ.Δ., Πρόεδρος και Εισαγγελέας Εφετών και Πρόεδρος Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων. 1.42 δ. Πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Εφέτης, Αντεισαγγελέας Εφετών,

Πάρεδρος του Ε.Σ. και Εφέτης Διοικητικών Δικαστηρίων. 1.27 ε. Πρόεδρος και Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Πρόεδρος Πρωτοδικών Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Α' Τάξης. 1.13 στ. Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και του Ε.Σ., Πρωτοδίκης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Πρωτοδίκης Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Β' Τάξης. 1,00 ζ. Δόκιμος Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και του Ε.Σ., Πάρεδρος Πρωτοδικείου, Πάρεδρος Εισαγγελίας, Πάρεδρος Πρωτοδικείου των Διοικητικών Δικαστηρίων και Ειρηνοδίκης Γ Τάξης. 0.85 η. Ειρηνοδίκης Δ' Τάξης 0.77. 2. Για τη διαμόρφωση των νέων βασικών μισθών της προηγούμενης παραγράφου ο μηνιαίος βασικός μισθός του Πρωτοδίκη ορίζεται σε χίλια επτακόσια εβδομήντα οκτώ (1.778) ευρώ". 14. Οι παράγραφοι 3, 5, και 6 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται, από 1.8.2012, ως εξής: "3. Για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση δαπανών στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματος τους (δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, οργάνωση γραφείου), οριζόμενο κατά βαθμό ως εξής: α. Ειρηνοδίκης Γ' και Δ' Τάξης, Δόκιμος Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι, τριακόσια δέκα έξι ευρώ (316 €). β. Εισηγητής του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι, τετρακόσια είκοσι ευρώ (420 €). γ. Πρόεδρος Πρωτοδικών και αντίστοιχοι, τετρακόσια πενήντα έξι ευρώ (456 €). δ. Πάρεδρος του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι, τετρακόσια εξήντα ευρώ (460 €). ε. Πρόεδρος Εφετών, Σύμβουλος της Επικρατείας και αντίστοιχοι, τετρακόσια εβδομήντα ευρώ (470 €). στ. Αντιπρόεδρος και αντίστοιχοι, τετρακόσια ογδόντα πέντε ευρώ (485 €). ζ. Πρόεδρος και αντίστοιχοι, πεντακόσια ευρώ (500 €)." «5. Πάγια αποζημίωση, λόγω των ειδικών συνθηκών προσφοράς υπηρεσιών (πολύωρη παραμονή στην έδρα, απασχόληση χωρίς ωράριο εργασίας, κατ' οίκον εργασία, προσφορά υπηρεσιών σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές), οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής: Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχων, μέχρι και το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου πεντακόσια εξήντα ευρώ (560 €). Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ' Τάξης μέχρι και το βαθμό του Εισηγητή του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχων, τετρακόσια εξήντα ευρώ (460 €). 6. Αποζημίωση εξόδων παράστασης στους δικαστές που φέρουν βαθμό Προέδρου, Αντιπροέδρου και Συμβούλου Επικρατείας ή αντίστοιχους, οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής: Πρόεδρος Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι, διακόσια σαράντα δύο ευρώ (242 €). Αντιπρόεδρος Σ.τ.Ε. και αντίστοιχοι, εκατόν εξήντα ένα ευρώ (161 €). Σύμβουλος Επικρατείας και αντίστοιχοι, εκατόν είκοσι ένα ευρώ (121 €). Η αποζημίωση αυτή δεν παρέχεται σε δικαστικούς λειτουργούς που δεν φέρουν τους ανωτέρω βαθμούς, ανεξαρτήτως της τυχόν μισθολογικής εξομοίωσης προς αυτούς». Εξάλλου, στην περίπτωση 37 της ανωτέρω υποπαραγράφου Γ1 ορίσθηκε ότι «Ο χρόνος και ο τρόπος επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών ..., που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών». Κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διατάξεως εκδόθηκε η υπ' αριθ. οικ. 2/83408/0022/14.11.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με τίτλο «Επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών και συντάξεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ1 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (222 Α'/12-11-2012)» (ΦΕΚ Β' 3017/14.11.2012). Με την εν λόγω απόφαση ορίσθηκαν τα εξής: «1. Τα ποσά που προκύπτουν από τη μείωση των αποδοχών και συντάξεων κατ' εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων 13 έως 36 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/Α'/12?11?2012) και αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από 1.8.2012 μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μισθοδοσία ή σύνταξη του μηνός

Ιανουαρίου 2013, παρακρατούνται από τη μισθοδοσία ή σύνταξη των μηνών Ιανουαρίου έως Δεκεμβρίου 2013, ως εξής: (α) για ποσά μέχρι εκατό ευρώ (€100) εφάπαξ, (β) για ποσά μέχρι διακόσια πενήντα ευρώ (€250) σε δύο ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (γ) για ποσά μέχρι πεντακόσια ευρώ (€ 500) σε τρεις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (δ) για ποσά μέχρι επτακόσια πενήντα ευρώ (€ 750) σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ε) για ποσά μέχρι χίλια ευρώ (€1.000) σε πέντε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (στ) για ποσά μέχρι χίλια πεντακόσια ευρώ (€1.500) σε έξι ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ζ) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες ευρώ (€ 2.000) σε επτά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (η) για ποσά μέχρι δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2.500) σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (θ) για ποσά μέχρι τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) σε εννιά ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ι) για ποσά μέχρι τέσσερις χιλιάδες ευρώ (€ 4.000) σε δέκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις, (ια) για ποσά μέχρι πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) σε έντεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις (ιβ) για ποσά άνω των πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) σε δώδεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις καταληκτική ημερομηνία για την παρακράτηση των οφειλόμενων ποσών είναι η 31/12/2013. 2. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω ποσά αναφέρονται σε αυτά που προκύπτουν από τις μεικτές αποδοχές ... του υπαλλήλου, λειτουργού, στρατιωτικού ..., αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων. Τα οφειλόμενα ποσά που προκύπτουν από την ανωτέρω μείωση θα παρακρατούνται αναλογικά από τους οικείους κωδικούς που εκταμιεύθηκαν. 3. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα παρακρατηθούν συμψηφιστικά από τη σύνταξη του ή σε περίπτωση μεταβίβασης αυτής, από τη σύνταξη των μελών της οικογένειάς του. Η παρακράτηση γίνεται με πράξη του αρμόδιου Διευθυντή Συντάξεων, ύστερα από σχετική βεβαίωση του εκκαθαριστή αποδοχών, για το ποσό που καταβλήθηκε. 4. Στην περίπτωση που λειτουργός, υπάλληλος ή στρατιωτικός αποχώρησε από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, πλην της περίπτωσης της συνταξιοδότησης, και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου μείωση, τα σχετικά αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα πρέπει να επιστραφούν εφάπαξ. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω αρνηθούν την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων, γίνεται σε αυτούς καταλογισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α')». Η αιτιολογική έκθεση του ν. 4093/2012 αναφέρει, ως προς την υποπαράγραφο Γ.1, τα εξής : «Γ. Ρυθμίσεις θεμάτων Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Υποπαράγραφος Γ1. Μισθολογικές διατάξεις του Δημοσίου Τομέα. Με τις παρούσες διατάξεις ρυθμίζονται θέματα μισθολογικού περιεχομένου, τα οποία προβλέπονται στο πλαίσιο εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής. Ειδικότερα: ... Με τις διατάξεις των περιπτώσεων 13 έως 36 προβλέπονται, από 1.8.2012 οι μειώσεις επί των αποδοχών όλων των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 37 προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθορισθεί ο χρόνος και ο τρόπος επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών λόγω της εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπουν την περικοπή των αποδοχών των αμειβομένων με ειδικά μισθολόγια. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 38 καθορίζονται θέματα που αναφέρονται στη χορήγηση χρονοεπιδόματος σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου που αμείβονται με ειδικά μισθολόγια». Επ' ευκαιρία δε της διατάξεως της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 38 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 [με την οποία, κατά τα ήδη

εκτεθέντα στο τέλος της σκέψεως 11, προστέθηκαν οι λέξεις «και μέχρι την τροποποίηση των διατάξεων του Β' Μέρους του ν. 3205/2003 με τις οποίες επέρχονται μειώσεις στα ειδικά μισθολόγια» στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4024/2011, που αφορούσε την αναστολή της ισχύος των σχετικών με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας και τις μισθολογικές προαγωγές διατάξεων] ορίστηκε με την υπ' αριθ. 2/85127/0022/22.11.2012 πράξη του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις της ανωτέρω υποπαραγράφου Γ.1 στα αρμόδια για την εφαρμογή τους όργανα, ότι επαναφέρονται μεν σε ισχύ, από 1.8.2012, οι ανασταλείσες με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 διατάξεις για τη χορήγηση επί πλέον ποσοστού στο επίδομα χρόνου υπηρεσίας και για τη χορήγηση ή αύξηση του επιδόματος αυτού στους αμειβομένους με βάση ειδικά μισθολόγια, καθώς και οι διατάξεις που προβλέπουν την χορήγηση μισθολογικών προαγωγών στους αμειβομένους με βάση τα μισθολόγια αυτά, και ότι, κατόπιν τούτου, είναι δυνατή πλέον η αναδρομική χορήγηση επιπλέον ποσοστού στο επίδομα χρόνου υπηρεσίας και η αναδρομική απονομή μισθολογικών προαγωγών με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας από 1.7.2011 και εντεύθεν, αλλά ότι τα οικονομικά αποτελέσματα από την κατά τα ανωτέρω χορήγηση επιδόματος χρόνου υπηρεσίας και μισθολογικών προαγωγών θα γίνει επί των νέων (μειωμένων) αποδοχών που ισχύουν από 1.8.2012 και εντεύθεν και δεν δύνανται να ανατρέχουν σε ημερομηνία προγενέστερη αυτής. Εξ άλλου, στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που συνόδευε το σχέδιο του ανωτέρω νόμου 4093/2012 κατά την υποβολή του προς ψήφιση στη Βουλή, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Παράγραφος Γ. Τροποποιούνται οι μισθολογικές διατάξεις που διέπουν τους φορείς του δημόσιου τομέα ως ακολούθως: - Καταργούνται, από 1.1.2013, τα επιδόματα εορτών και άδειας υπέρ των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου, των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ., καθώς και υπέρ των μισθωτών των ν.π.ι.δ. ... - Επανακαθορίζονται, αναδρομικά από 1.8.2012, οι μηνιαίες αποδοχές των υπαλλήλων και λειτουργών, που αμείβονται με ειδικά μισθολόγια. Στις κυριότερες από τις κατηγορίες αυτές, οι οποίες καλύπτουν σχεδόν το 99% του συνόλου των μισθοδοτούμενων, επέρχονται μεταβολές : α) στο βασικό μισθό του βαθμού βάσης, β) στους συντελεστές που προσδιορίζουν το ύψος του βασικού μισθού των λοιπών βαθμών της κατηγορίας και γ) στο ύψος επιμέρους επιδομάτων και παροχών. Έτσι, ανά κατηγορία, οι μεταβολές συνοψίζονται ως ακολούθως : Ι. Μισθολόγιο Δικαστών ... α) Βασικός μισθός / Πρόεδρος ΑΠ και αντίστοιχοι 3.023 € (σήμερα 4.134 €) / Αντιπρόεδρος και αντίστοιχοι 2.880 € (σήμερα 3.721 €) - Αεροπαγίτης και αντίστοιχοι 2.525 € (σήμερα 3.307 €) Εφέτης και αντίστοιχοι 2.258 € (σήμερα 2.894 €) - Πρόεδρος Πρωτοδικών και αντίστοιχοι 2.009 € (σήμερα 2.480 €) - Πρωτοδικής και αντίστοιχοι 1.778 € (σήμερα 2.067 €) / Πάρεδρος Πρωτοδικείου και αντίστοιχοι 1.511 € (σήμερα 1.654 €) - Ειρηνοδίκης Δ' Τάξης 1.369 € (σήμερα 1.488 €) β) Το επίδομα για τη δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης κ.λπ. ορίζεται στα εξής ποσά : / 316 € για Ειρηνοδίκης Γ' και Δ' Τάξης, Παρέδρους Πρωτοδικείου και αντίστοιχους (σήμερα 344,08 €) / 420 € για Πρωτοδική και αντίστοιχους (σήμερα 487,97 €) / 456 € για Πρόεδρο Πρωτοδικών και αντίστοιχους (σήμερα 563,04 €) / 460 € για Εφέτη και αντίστοιχους (σήμερα 594,32 €) / 470 € για Πρόεδρο Εφετών, Αεροπαγίτη και αντίστοιχους (σήμερα 625 €) / 485 € για Αντιπρόεδρο και αντίστοιχους (σήμερα 656,88 €) / 500 € για Πρόεδρο και αντίστοιχους (σήμερα 668,16 €) γ) Η πάγια μηνιαία αποζημίωση, λόγω παραμονής στην έδρα κ.λπ., ορίζεται στα εξής ποσά : / 560 € για δικαστές από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντιστοίχων μέχρι το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου (σήμερα 769,12 €) / 460 € για δικαστές από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ' Τάξης μέχρι το βαθμό του

Πρωτοδική (σήμερα 644,44 €)». Τέλος, στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής του Δεκεμβρίου 2012 αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής : «10.6 Πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα για το 2012 και Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική για 2013-2016. Τα δημοσιονομικά μέτρα στη Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική (ΜΔΣ) ως το 2016 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα : 1. Εξορθολογισμός του μισθολογικού κόστους κατά 1.110 εκατομμύρια Ευρώ το 2013 και επιπρόσθετα 259 εκατομμύρια Ευρώ το 2014, μέσω: ... εξορθολογισμού της μισθολογικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης ... / προοδευτικές μειώσεις στις μηνιαίες αμοιβές των υπαλλήλων των ειδικών μισθολογίων (δικαστές, διπλωμάτες, γιατροί, διδακτικό προσωπικό ΑΕΙ και ΤΕΙ, ένοπλες δυνάμεις και αστυνομία, υπάλληλοι αεροδρομίων, και γενικοί γραμματείς) με εφαρμογή από 1η Αυγούστου 2012, ως ακολούθως : 2 τοις εκατό κάτω από 1000 ευρώ, 10 τοις εκατό για 1000-1500 Ευρώ, 30 τοις εκατό για 2500-4000 Ευρώ και 35 τοις εκατό από 4000 Ευρώ».

14. Επειδή, από τα εκτεθέντα στις δύο προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο νομοθέτης, αφού διαπίστωσε ότι η οικονομική ύφεση συνεχίζεται και ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει «συνεχή προβλήματα με τη φορολογική συμμόρφωση», αποφάσισε να λάβει και πάλι, μεταξύ άλλων, ως μέτρο, για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσεως, την περαιτέρω μείωση των αποδοχών μισθοδοτούμενων από το Δημόσιο με βάση ειδικά μισθολόγια - οι πρώτες περικοπές των οποίων είχαν επιβληθεί με τους νόμους 3833 και 3845/2010, κατ'επίκληση, τότε, του κινδύνου χρεοκοπίας της χώρας - εν όψει, προφανώς, του ότι το μέτρο αυτό, εν αντιθέσει με την είσπραξη των φορολογικών εσόδων, μπορεί να εφαρμοσθεί αμέσως και έχει άμεσα αποτελέσματα, αφού με την ψήφιση του προβλεπόμενου την μείωση νόμου καταβάλλονται αμέσως μειωμένες οι αποδοχές. Αν και καθένα από το μισθολόγια αυτά αφορούσε διαφορετική κατηγορία λειτουργών ή υπαλλήλων, με διαφορετικά καθήκοντα και αποστολή, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνονταν και το μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών, δηλαδή των οργάνων της τρίτης πολιτειακής εξουσίας, των οποίων επιβάλλει, κατά τα προεκτεθέντα, την ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση το Σύνταγμα, ο νομοθέτης αντιμετώπισε όλα αυτά τα μισθολόγια συλλήβδην ως ένα ενιαίο οικονομικό μέγεθος, το οποίο έπρεπε, ως σύνολο λαμβανόμενο, να μειωθεί κατά ποσοστό 10% στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημοσίου χρέους. Εν όψει δε τούτου, από τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ψήφιση του ν. 4093/2012 συνάγεται ότι ο νομοθέτης, χωρίς να λάβει υπ' όψη τους λόγους, για τους οποίους είχε θεσπισθεί ιδιαίτερο μισθολόγιο για καθεμία από τις κατηγορίες λειτουργών ή υπαλλήλων, στους οποίους αφορούσαν τα ανωτέρω «ειδικά» μισθολόγια, πρόβη σε μείωση αυτών, αποδίδοντας σημασία, για τον καθορισμό του ύψους της μείωσης σε κάθε μισθολόγιο και σε κάθε βαθμό εντός του αυτού μισθολογίου, στο μαθηματικό ύψος των έως τότε χορηγουμένων αποδοχών. Με βάση το κριτήριο αυτό συνάγεται ότι ο νομοθέτης θέσπισε μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης (άνω δηλαδή του 10%, το οποίο εξελήφθη ως μέσος όρος για τις μειώσεις σε όλα τα μισθολόγια) στα μισθολόγια, στα οποία το ύψος των αποδοχών ήταν γενικώς μαθηματικώς υψηλότερο, και μικρότερο σε εκείνα, στα οποία το ύψος των αποδοχών ήταν μαθηματικώς μικρότερο, εντός δε του ίδιου μισθολογίου μείωσε κατά μεγαλύτερο ποσοστό τις αποδοχές των κατεχόντων τους ανωτέρους και ανωτάτους βαθμούς λειτουργούς και υπαλλήλους (βλ. και την αναφορά, στο προσαρτώμενο ως Παράρτημα V_1 στο ν. 4046/2012 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, ότι θα προστατευθούν όσοι «είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες»). Με βάση το κριτήριο αυτό, το καθαρώς αριθμητικό, συνάγεται ότι ο

νομοθέτης καθόρισε τις μειώσεις που επέφερε και στο μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών, και ειδικότερα στο ύψος του βασικού μισθού του Πρωτοδίκη, στους συντελεστές, βάσει των οποίων υπολογίζονται οι μισθοί των λοιπών δικαστικών λειτουργών, καθώς και στο ύψος του επιδόματος για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους οι δικαστικοί λειτουργοί, και της πάγιας αποζημίωσης, λόγω των ειδικών συνθηκών, υπό τις οποίες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Εν όψει δε του χρησιμοποιηθέντος κριτηρίου, οι θεσπισθείσες νέες μειώσεις για όλους τους βαθμούς των δικαστικών λειτουργών και ιδιαιτέρως για τους κατέχοντες τους ανωτάτους βαθμούς, ήταν κατά πολύ υψηλότερες του ποσοστού 10%, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στην προηγούμενη σκέψη έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με τα περιεχόμενα σε αυτήν συγκριτικά στοιχεία.

15. Επειδή, από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι ο ν. 4093/2012 προέβη στη μείωση, μεταξύ άλλων, των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών προς αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης, κατά τον νομοθέτη, οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσεως, δηλαδή για σκοπό που αποτελεί σκοπό δημοσίου συμφέροντος, δυνάμενο να δικαιολογήσει, κατ' αρχήν, την λήψη μέτρων περιστολής μισθολογικών δαπανών του Δημοσίου. Σε περίπτωση, όμως, παρατεταμένης οικονομικής κρίσεως, δεν είναι επιτρεπτό η επιβάρυνση από τα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιμετώπισή της, να κατανέμεται συνεχώς σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, όπως είναι οι μισθοδοτούμενοι από το Δημόσιο, οι οποίοι, κατά κανόνα, είναι συνεπείς προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους, και να ευνοούνται άλλες κατηγορίες πολιτών, από την ασυνέπεια των οποίων - κυρίως στο πεδίο της εκπλήρωσης των φορολογικών τους υποχρεώσεων - προκαλείται σε μεγάλο βαθμό η δυσμενής οικονομική συγκυρία (βλ. Σ.τ.Ε. Ολομελείας 668/2012 σκ. 37). Στην προκειμένη δε περίπτωση, όπως συνάγεται από τα αναφερόμενα στο προσαρτημένο στο ν. 4046/2012 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, ένας εκ των λόγων, για τους οποίους είναι αναγκαία η λήψη νέων μέτρων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι νέες μειώσεις στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών, είναι και το γεγονός ότι δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξη των φορολογικών εσόδων («συνεχή προβλήματα της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση», «χαμηλή είσπραξη φόρων σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες»). Περαιτέρω, και ανεξαρτήτως της συνδρομής σοβαρού λόγου δημοσίου συμφέροντος δυναμένου, κατ' αρχήν, να δικαιολογήσει μείωση των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, για τον προσδιορισμό της ανωτέρω μειώσεως των εν λόγω αποδοχών δεν ελήφθη καθόλου υπ' όψη το γεγονός ότι η μείωση αυτή αφορά τις αποδοχές όχι εμμέσων οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά δικαστικών λειτουργών, δηλαδή των οργάνων της τρίτης πολιτειακής εξουσίας, των οποίων την ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση επιβάλλει το Σύνταγμα, όχι ως ευνοϊκό μέτρο υπέρ αυτών, αλλά ως εγγύηση για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας, που την καθιστά ισότιμη και ισοδύναμη προς τις άλλες δύο εξουσίες, τις πράξεις των οποίων έχει, κατά το Σύνταγμα, ως αποστολή να ελέγχει. [Στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αναφέρεται, άλλωστε, και το προαναφερθέν, προσαρτηθέν στο ν. 4046/2012, Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής στο κεφάλαιο 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης» παρ. 4.5.] Εξ άλλου, εν όψει του κριτηρίου, που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό του ύψους της νέας μειώσεως των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, δεν συνάγεται ότι ο νομοθέτης εξήτασε αφ' ενός μεν αν οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών εξακολουθούν, και μετά τη θέσπιση της εν λόγω μειώσεως, να είναι

τουλάχιστον ίσες με τις αποδοχές των αντιστοίχων προς αυτούς οργάνων των άλλων δύο εξουσιών (δηλαδή της νομοθετικής και της εκτελεστικής) και αφ' ετέρου τις επιπτώσεις από την μείωση αυτή στη λειτουργία της δικαιοσύνης και αν οι επιπτώσεις αυτές είναι μικρότερες ή μεγαλύτερες από το οικονομικό όφελος, που θα προκύψει, ούτε αν θα μπορούσε να λάβει άλλα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος με μικρότερο κόστος για την λειτουργία του κράτους δικαίου. Ειδικότερα, δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης εξήτασε τις επιπτώσεις που η νέα μείωση των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών μπορούσε να έχει στην λειτουργία της δικαιοσύνης, εν όψει του σημαντικού ύψους της και του γεγονότος ότι είχαν ήδη προηγηθεί, εντός χρονικού διαστήματος δύο ετών και οκτώ μηνών, τρεις μειώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονταν και η κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας για πολλούς από τους δικαστικούς λειτουργούς ήδη πριν από τον ν. 4093/2012 και οι οποίες, συνολικώς λαμβανόμενες υπ' όψη, ανέρχονταν σε σημαντικό επίσης ύψος. Και τούτο διότι η νέα αυτή μείωση, συνδυαζομένη προς την αναστολή, κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2011 έως 1.8.2012, της χορηγήσεως και της αυξήσεως του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, καθώς και της χορηγήσεως μισθολογικής προαγωγής, [η μετά την δημοσίευση του ν. 4093/2012 αναδρομική χορήγηση των οποίων, μάλιστα, είχε περιορισμένα αναδρομικά οικονομικά αποτελέσματα, ανατρέχοντα στην 1.8.2012], και τις διάφορες φορολογικές επιβαρύνσεις (με την αύξηση φορολογικών συντελεστών, επιβολή νέων φόρων και εκτάκτων εισφορών, μείωση αφορολογήτου ορίου στο φόρο εισοδήματος, κ.λπ.), οι οποίες επιβλήθηκαν στους φορολογουμένους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι δικαστικοί λειτουργοί, θα μπορούσε να δημιουργήσει σε αυτούς ανασφάλεια ως προς την δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις φορολογικές και πάσης φύσεως οικονομικές υποχρεώσεις, ανειλημμένες πριν από την έναρξη της περικοπής των αποδοχών τους ή γεννηθείσες μεταγενεστέρως, και ανησυχία ως προς τις συνέπειες που τυχόν αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις αυτές θα μπορούσε να έχει στο κύρος αυτών ως δικαστών και κατ' επέκταση στο κύρος της ίδιας της δικαστικής λειτουργίας, λαμβανομένου υπ' όψη ότι, λόγω ακριβώς του λειτουργήματος που ασκούν, μη συνεπής εκ μέρους τους εκπλήρωση φορολογικών ή άλλης φύσεως οικονομικών υποχρεώσεων, εκτός από ποινικής, διοικητικής ή αστικής φύσεως συνέπειες, που μπορεί, κατά νόμο, να έχει, ενέχει και ηθική απαξία, μεγαλύτερη δε από ό,τι έχει η μη εκπλήρωση τέτοιας φύσεως υποχρεώσεων από τους άλλους πολίτες, στους οποίους, άλλωστε, τέτοια συμπεριφορά εκ μέρους δικαστικών λειτουργών μπορεί να εμπνεύσει ανησυχία ως προς την ικανότητά τους να ασκήσουν με ανεξαρτησία και αμεροληψία τα καθήκοντά τους. Η ανασφάλεια δε και η ανησυχία αυτή, που προφανώς δεν συντελεί ώστε οι δικαστικοί λειτουργοί να είναι σε θέση να ασκούν απερίσπαστοι τα καθήκοντά τους και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος επηρεασμού της ευθυκρισίας τους, επιτάχθηκε ιδιαίτερος από το γεγονός ότι η μείωση των αποδοχών τους θεσπίστηκε με τον προαναφερθέντα ν. 4093/2012 αναδρομικώς. Η αναδρομική δε αυτή μείωση είχε ως συνέπεια ότι οι δικαστικοί λειτουργοί δεν στερήθηκαν απλώς την αξίωση να αποκτήσουν στο μέλλον τις προβλεπόμενες στο ισχύον, έως την δημοσίευση του ανωτέρω ν. 4093/2012, μισθολόγιο αποδοχές [η στέρηση της οποίας και μόνον, μη αποτελούσα «στέρηση περιουσίας», κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, το οποίο κυρώθηκε μαζί με την Σύμβαση με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974 (ΦΕΚ Α' 256), αλλά επέμβαση στην απόλαυση του δικαιώματος στον σεβασμό της περιουσίας υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του ανωτέρω άρθρου, κατ' αρχήν δεν αντίκειται στο εν

λόγω άρθρο ούτε στο άρθρο 17 του Συντάγματος, όπως κρίθηκε με την υπ' αριθ. 668/2012 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, βλ. και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αριθ. προσφυγών 57665/12 και 57657/12, Ιωάννα Κουφάκη και ΑΔΕΔΥ κατά Ελλάδος], αλλά στερήθηκαν αποδοχές, τις οποίες είχαν ήδη εισπράξει νομίμως με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο της καταβολής τους και τις οποίες ο νεότερος νόμος, μεταβάλλοντας αναδρομικώς το καθεστώς, χαρακτήρισε εκ των υστέρων ως «αχρεωστήτως» καταβληθείσες. Η αναδρομική δε αυτή μείωση και η απορρέουσα από αυτήν υποχρέωση να επιστρέψουν αποδοχές, τις οποίες είχαν νομίμως εισπράξει και οι οποίες, επομένως, είχαν ήδη ενταχθεί στην περιουσία τους, επαναλαμβάνουσα παρόμοια ρύθμιση περιεχόμενη στο άρθρο 1 παρ. 9 του ν. 3833/2010 και συνιστώσα στέρησης κτηθείσης περιουσίας, επέτεινε την δημιουργηθείσα στους δικαστικούς λειτουργούς ανασφάλεια, διότι όχι μόνον δεν μπορούν να έχουν κατ' αρχήν εμπιστοσύνη ότι οι αποδοχές τους δεν θα υποστούν στο μέλλον νέα, μικρή ή μεγάλη, μείωση [βλ., άλλωστε, τις περιεχόμενες στο εγκριθέν με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 4046/2012 Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής προειδοποιήσεις ότι, εάν κριθεί αναγκαία η λήψη διορθωτικών μέτρων, «θα περιλαμβάνουν πρόσθετες στοχευμένες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος του δημόσιου τομέα» και ότι «Η Κυβέρνηση δηλώνει την ετοιμότητά της να ορίσει και να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα, εάν παραστεί ανάγκη, έτσι ώστε να τηρηθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι»], αλλά δημιουργείται σ' αυτούς η εντύπωση ότι δεν είναι βέβαιο ούτε ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για την κάλυψη των οικονομικών τους αναγκών τις αποδοχές, που έχουν ήδη εισπράξει, εφόσον ο νομοθέτης είναι δυνατόν να ζητήσει την επιστροφή τους στο μέλλον, μειώνοντας αυτές αναδρομικώς και χαρακτηρίζοντας αυτές ως «μη νομίμως» ή «αχρεωστήτως» καταβληθείσες, προβλέποντας δε την παρακράτησή τους από τις χορηγούμενες στους δικαστικούς λειτουργούς αποδοχές ή συντάξεις, ώστε για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η παρακράτηση αυτή οι αποδοχές τους να εμφανίζονται ακόμη περισσότερο μειωμένες. [Βλ. μάλιστα την πρόβλεψη στην παρ. 4 της υπ' αριθ. οικ.2/83408/0022/14.11.2012 υπουργικής απόφασεως ότι, σε περίπτωση που λειτουργός αποχώρησε από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο, πλην συνταξιοδότησεως, και έχει εισπράξει αποδοχές, στις οποίες δεν έχει εφαρμοσθεί η προβλεπόμενη από τον ν. 4093/2012 μείωση, «τα σχετικώς αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα πρέπει να επιστραφούν εφάπαξ» και, σε περίπτωση που αρνηθεί την επιστροφή, γίνεται σε αυτόν καταλογισμός σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 2362/1995, ΦΕΚ Α' 247, το οποίο αφορά τον καταλογισμό για «μη νόμιμες δαπάνες».] Περαιτέρω, εν όψει του κριτηρίου, με βάση το οποίο, κατά τα προεκτεθέντα, συνάγεται ότι προσδιορίστηκαν οι επιβλητέες στα επί μέρους κονδύλια, που συγκροτούν τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών, μειώσεις, δεν προκύπτει ότι η περαιτέρω μείωση, σε σημαντικό ποσοστό, με τις διατάξεις του νόμου αυτού α) του έχοντος χαρακτήρα αποζημιώσεως για την κάλυψη πραγματικών δαπανών (βλ. Σ.τ.Ε. 3150/1999 επταμελούς συνθέσεως) επιδόματος για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των υποθέσεων, καθώς και για την αντιστάθμιση των δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους οι δικαστές, και β) της πάγιας αποζημιώσεως, η οποία καταβάλλεται σε αυτούς, λόγω των ειδικών συνθηκών, υπό τις οποίες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, δικαιολογείται λόγω μεταβολής και βελτιώσεως των συνθηκών, υπό τις οποίες οι δικαστές ασκούν τα καθήκοντά τους, ή λόγω μειώσεως του κόστους ζωής ανάλογης της θεσπιζομένης με τις ανωτέρω διατάξεις μειώσεως των ανωτέρω επιδόματος και αποζημιώσεως. Τέλος, με τις διατάξεις της περιπτώσεως 13 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του

ν. 4093/2012 μειώθηκαν οι συντελεστές, βάσει των οποίων καθορίζονται οι βασικοί μισθοί των λοιπών, πλην του Πρωτοδίκη και των αντίστοιχων με αυτόν βαθμών, δικαστικών λειτουργών, με συνέπεια να προκύπτει και εξ αυτού του λόγου σημαντική μείωση στις αποδοχές, κυρίως, των ανωτάτων δικαστικών λειτουργών [π.χ. μείωση του προβλεπομένου για τον καθορισμό του βασικού μισθού των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων, του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και των Γενικών Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων συντελεστή από 2.00 σε 1.70]. Από τις προπαρασκευαστικές, όμως, εργασίες για την ψήφιση του ανωτέρω νόμου δεν συνάγεται ότι συντρέχει για την ανωτέρω μείωση άλλος λόγος από το γεγονός ότι οι μισθοί των δικαστικών λειτουργών, και ιδιαιτέρως, των ανωτάτων βαθμών, ήταν μαθηματικώς οι υψηλότεροι και ότι, ως εκ τούτου, έπρεπε να μειωθούν, αναλογικώς, κατά μεγαλύτερο ποσοστό, ώστε να προστατευθούν όσοι «είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες», όπως αναφέρεται στο προαναφερθέν Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής. Εν όψει, όμως, του κύρους και της αποστολής των οργάνων της δικαστικής εξουσίας κατά το Σύνταγμα, και ιδιαιτέρως εκείνων που κατέχουν τους ανωτάτους βαθμούς - λαμβανομένου, μάλιστα, υπ' όψη ότι κατά το άρθρο 37 παρ. 3 του Συντάγματος στον Πρόεδρο ενός εκ των Ανωτάτων Δικαστηρίων μπορεί να ανατεθεί, υπό τις οριζόμενες στην εν λόγω διάταξη προϋποθέσεις και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, η εντολή σχηματισμού Κυβερνήσεως για να διενεργήσει εκλογές - δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κριτήριο όπως το ανωτέρω είναι πρόσφορο για τον καθορισμό του ύψους των αποδοχών τους. 16. Επειδή, εν όψει των εκτεθέντων στην προηγούμενη σκέψη, οι διατάξεις των περιπτώσεων 13 και 14 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, καθώς και της απολύτως συναφούς προς αυτές διατάξεως της περιπτώσεως 37, κατά το μέρος που αφορά τους δικαστικούς λειτουργούς, αντίκεινται, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με την κρινόμενη προσφυγή, στις διατάξεις του άρθρου 26 του Συντάγματος και στις εξειδικεύουσες αυτές, ως προς την δικαστική εξουσία, διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος, οι οποίες επιτάσσουν την ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση των δικαστικών λειτουργών με την χορήγηση σε αυτούς αποδοχών αναλόγων προς το κύρος και την αποστολή του λειτουργήματός τους. Συνεπώς, οι πράξεις, με τις οποίες προσδιορίστηκαν οι αποδοχές, που πρέπει να καταβληθούν στους προσφεύγοντες δικαστικούς λειτουργούς κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2013, μη νομίμως έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, καθώς και της κατ' εξουσιοδότηση της διατάξεως της περιπτώσεως 37 εκδοθείσης υπ' αριθ. οικ. 2/83408/0022/14.11.2012 υπουργικής αποφάσεως. Το γεγονός δε ότι, εφ' όσον οι ανωτέρω διατάξεις δεν μπορούν να εφαρμοσθούν ως ανίσχυρες, για τον προσδιορισμό των αποδοχών των προσφευγόντων είναι εφαρμοστέες οι προϊσχύουσες αυτών διατάξεις δεν συνιστά άσκηση νομοθετικού έργου εκ μέρους του δικαστή, κατά παράβαση του άρθρου 80 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει ότι «Μισθός, σύνταξη, χορηγία ή αμοιβή ούτε εγγράφεται στον προϋπολογισμό το Κράτους ούτε παρέχεται χωρίς οργανικό ή άλλο ειδικό νόμο». Τούτο δε διότι η εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν έως την ψήφιση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4093/2012 για τον υπολογισμό του ύψους των αποδοχών των προσφευγόντων δεν αποτελεί θέσπιση νέων κανόνων δικαίου εκ μέρους του παρόντος Ειδικού Δικαστηρίου, αλλά άσκηση έργου ανατεθειμένου κατά το άρθρο 93 παρ. 4 του Συντάγματος στα δικαστήρια και συνισταμένου στην μη εφαρμογή κανόνος δικαίου, που αντίκειται στο Σύνταγμα, και στην επίλυση της διαφοράς με την εφαρμογή, εάν υπάρχει, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, προγενεστέρου νόμου. 17. Επειδή, ως προς το τιθέμενο στην κρινόμενη υπόθεση

νομικό ζήτημα μειοψήφησε το μέλος του Δικαστηρίου Φίλιππος Σπυρόπουλος, ο οποίος διετύπωσε την εξής γνώμη : Η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος επιφυλάσσει ιδιαίτερη μισθολογική μεταχείριση στους δικαστές. Οι αποδοχές τους δεν επιτρέπεται, κατ' αρχήν, να υπολείπονται των αποδοχών των λοιπών, υπό όμοιες συνθήκες τελούντων, λειτουργών και υπαλλήλων του Κράτους, συμπεριλαμβανομένων και των βουλευτών. Διατάραξη της μισθολογικής ισορροπίας εις βάρος των δικαστών είναι αντισυνταγματική. Αντίκειται τόσο στη διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος όσο και στην αρχή της ισότητας. Η αντισυνταγματικότητα όμως αυτή δεν μπορεί να αρθεί με δικαστική απόφαση που θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των νόμων καθορισμένων αποδοχών των δικαστών. Τούτο διότι βάσει της διατάξεως του άρθρου 80 παρ. 1 του Συντάγματος μισθός, σύνταξη, χορηγία ή αμοιβή ούτε εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Κράτους (ο οποίος δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο) ούτε παρέχεται χωρίς νόμο. Επομένως η σχετική αρμοδιότητα (καθορισμού παντός μισθού, συντάξεως κ.λπ.) ανήκει αποκλειστικώς και μόνο στο νομοθέτη. Δεν ανήκει στον δικαστή. Ο νομοθέτης πρέπει πάντως να σέβεται τον ανωτέρω συνταγματικό κανόνα της ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισεως των δικαστών, καθώς και τη συνταγματική αρχή της ισότητας. Αν τους παραβιάσει υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, κατ' άρθρο 93 παρ. 4 του Συντάγματος, ο οποίος όμως οφείλει να αρκείται στη διαπίστωση της παραβιάσεως. Δεν επιτρέπεται να καταλήγει σε επέκταση ευμενέστερων μισθολογικών ρυθμίσεων άλλων λειτουργών ή υπαλλήλων του Κράτους στους δικαστές ούτε να αναβιώνει ευμενέστερες για τους δικαστές μισθολογικές ρυθμίσεις προγενεστέρων νόμων. Τούτο διότι η διάταξη του άρθρου 80 παρ. 1 του Συντάγματος είναι ειδικότερη από τη διάταξη του άρθρου 93 παρ. 4 του Συντάγματος, βάσει της οποίας, αν ο νόμος κριθεί αντισυνταγματικός, δεν εφαρμόζεται και αντ' αυτού εφαρμόζεται είτε το Σύνταγμα απ' ευθείας, δηλαδή η αρχή της ισότητας επεκτατικώς, είτε ο προγενέστερος νόμος, ο οποίος αναβιώνει. Ως ειδικότερη η διάταξη του άρθρου 80 παρ. 1 του Συντάγματος υπερισχύει της γενικότερης διατάξεως του άρθρου 93 παρ. 4 του Συντάγματος. Συνέπεια της δικαστικής διαπιστώσεως ότι η ρύθμιση των μισθών των δικαστών αντίκειται στο Σύνταγμα, διότι το ύψος τους υπολείπεται του δέοντος, είναι, κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, ότι η Διοίκηση υπέχει υποχρέωση συμμορφώσεως σε αυτή. Οφείλει, επομένως, να μην εφαρμόζει τον αντισυνταγματικό νόμο, δηλαδή οφείλει να περικόπτει τις προνομιακές και άνισες αποδοχές των άλλων οργάνων των άλλων δύο εξουσιών, αποκαθιστώντας τόσο τον συνταγματικό κανόνα της ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισεως των δικαστών όσο και τη συνταγματική αρχή της ισότητας. Επειδή περαιτέρω οι συνταγματικοί κανόνες και οι συνταγματικές αρχές δεσμεύουν και τον νομοθέτη, οι δε αρχές του κράτους δικαίου και της διακρίσεως των εξουσιών (άρθρα 25 παρ. 1 και 26 του Συντάγματος) επιβάλλουν στον νομοθέτη τον σεβασμό των αμετακλήτως κρινομένων από τα δικαστήρια, υποχρέωση αποκαταστάσεως της τρωθείσης ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισεως των δικαστών και της τρωθείσης μισθολογικής ισότητας έχει και ο νομοθέτης και μάλιστα σε ευρύτατη κλίμακα, αναδιαρρυθμίζοντας κατ' ίσον τρόπο, ενδεχομένως και εξ υπαρχής, τις αποδοχές κ.λπ. όλων των οργάνων των άλλων δύο εξουσιών. Εν προκειμένω : Οι αποδοχές των δικαστών υπέστησαν σημαντικές αλληλοδιάδοχες μειώσεις, όπως άλλωστε σημαντικές αλληλοδιάδοχες μειώσεις υπέστησαν και οι μισθοί όλων των λειτουργών και υπαλλήλων του Κράτους, με εξαίρεση τους βουλευτές και τους μισθοδοτούμενους βάσει του μισθού των βουλευτών. Οι μειώσεις αυτές δεν αντίκεινται καθ' εαυτές στο Σύνταγμα, το οποίο δεν διασφαλίζει συγκεκριμένο ύψος αποδοχών (βλ. Σ.τ.Ε. 668/2012, σκ. 34). Το ύψος των αποδοχών αναπροσαρμόζεται

εκάστοτε από τον νόμο, αυξάνεται ή μειώνεται, ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες. Ο νόμος είναι ελεύθερος να το καθορίζει, σεβόμενος τις αρχές της ισότητας και της ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχειρίσεως των δικαστών. Με εξαίρεση τις αποδοχές των βουλευτών και των βάσει αυτών υπολογιζομένων αποδοχών άλλων οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας, τις αρχές αυτές δεν παρέβη. Τις παρέβη μόνο σε σχέση με τις αποδοχές των βουλευτών. Οφείλει επομένως ο εκκαθαριστής των αποδοχών των βουλευτών αλλά και η Βουλή με απόφασή της, κατ' άρθρο 63 του Συντάγματος, να αναπροσαρμόσει τις αποδοχές των βουλευτών σε ύψος τέτοιο που να μη διαταράσσει την αρχή της ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχειρίσεως των δικαστών και την αρχή της ισότητας. Το αυτό οφείλει και ο εκκαθαριστής των αποδοχών των εξομοιουμένων με τους βουλευτές καθώς και ο νομοθέτης ως προς αυτούς.

18. Επειδή, μειοψήφησε επίσης το μέλος του Δικαστηρίου Δήμητρα Παπαδοπούλου, η οποία διετύπωσε την εξής γνώμη : Ναι μεν ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος ότι: «Οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτούργημά τους» πλην όμως η διάταξη αυτή έχει την έννοια, ότι οι αποδοχές τους πρέπει να είναι ανώτερες ή ότι σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες από τις αποδοχές οποιουδήποτε άλλου κρατικού λειτουργού που τελεί σε ίδιες ή έστω όμοιες κατά τα βασικά τους χαρακτηριστικά πάντως με αυτούς συνθήκες από πλευράς υπηρεσιακής σταδιοδρομίας, συνθηκών εξελίξεως, ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως και εγγυήσεως ισοβιότητας ή έστω μονιμότητας. Νομικά, κοινωνικά και ηθικά είναι απαράδεκτο να αμείβονται οι επικεφαλής ή και τα στελέχη κάποιων οργανισμών ή Αρχών ή Τραπεζών του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα με αμοιβές πολλαπλάσια υψηλότερες των αμοιβών των Προέδρων των τριών Ανωτάτων Δικαστηρίων. Διότι δεν μπορεί να θεωρηθεί, ότι η προσφορά λ.χ. του Προέδρου της ΕΕΕΤ ή οποιουδήποτε άλλου αντιστοίχου αξιωματούχου - π.χ. Διοικητού ΔΕΗ, Διοικητού Τραπεζής Ελλάδος ή οποιασδήποτε Τράπεζας που χρηματοδοτείται με οποιοδήποτε τρόπο από την Πολιτεία, ή στελέχους της τέως ΕΡΤ - είναι ποιοτικά ή ποσοτικά ανώτερη από την προσφορά των λειτουργών της Δικαστικής Λειτουργίας καθώς και άλλων Λειτουργιών. Τέτοιες διαφοροποιήσεις δυναμιτίζουν άλλωστε και την κοινωνική συνοχή ενός κράτους Δικαίου. Βέβαια, αν και αυτά τα φαινόμενα μισθολογικών διαφοροποιήσεων είναι απαράδεκτα, οι αντίστοιχες θέσεις δεν συνιστούν όμως συγκρίσιμες περιπτώσεις προς τους δικαστικούς λειτουργούς, δεδομένου ότι οι θέσεις των Διοικητών των ΔΕΚΟ και των άλλων αντιστοίχων κρατικών Αρχών (ΔΕΗ, ΤΑΙΠΕΔ, Τράπεζες κλπ) όχι μόνο δεν είναι ισόβιες ή μόνιμες αλλά είναι μόνο επί θητεία. Η σύγκριση των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών κάθε βαθμίδας δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνεται από πλευράς της ως άνω συνταγματικής ρυθμίσεως προς τις αμοιβές των πιο πάνω μετακλητών και μη μόνιμων κρατικών λειτουργών αλλά μόνον προς τις αποδοχές κρατικών λειτουργών αντίστοιχης βαθμίδας που τελούν σε παρόμοια και ανάλογη προς αυτούς θέση μέσα στην κρατική Ιεραρχία. Από αυτούς όλους ο δικαστικός λειτουργός πρέπει κατά τις συνταγματικές διατάξεις για την ανεξαρτησία της δικαστικής λειτουργίας να αμείβεται αισθητά περισσότερο. Δεν είναι δηλαδή συνταγματικά επιβεβλημένο και ερμηνευτικά επιτρεπτό να γίνεται σύγκριση προς υπαλλήλους ή λειτουργούς που είναι π.χ. μετακλητοί ή δεν είναι ενταγμένοι στην κρατική ιεραρχία, μη απολαμβάνοντας τα προνόμια τα οποία συνεπάγεται η μονιμότητα (π.χ. δικαίωμα συντάξεως, εφάπαξ, χρονοεπιδόματα κλπ.) και πολλώ μάλλον η ισοβιότητα την οποία και - δικαίως - μόνο οι δικαστικοί λειτουργοί απολαμβάνουν. Ειδικά όσον αφορά τους Προέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατά συμμόρφωση προς τις συνταγματικές επιταγές δεν θα πρέπει να υπολείπονται

ως προς το ύψος των αμοιβών τους από τους επικεφαλής των δύο άλλων λειτουργιών, άρα αυτών οι αποδοχές πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσες των αντιστοίχων επικεφαλής των άλλων λειτουργιών. Αν λοιπόν επρόκειτο να κριθούν οι περικοπές στους μισθούς των επικεφαλής της δικαστικής εξουσίας θα έπρεπε να συγκριθούν με τους μισθούς του Πρωθυπουργού, του Προέδρου της Βουλής, ή έστω, των βουλευτών χωρίς όμως επιρροή στις αμοιβές των υπολοίπων δικαστικών λειτουργών. Η ενδεχόμενη αύξηση των αμοιβών των επικεφαλής της δικαστικής εξουσίας εξαιτίας της συγκρίσεώς τους προς τους βουλευτές κ.λπ. δεν θα πρέπει να συνεπάγεται από πλευράς της ως άνω συνταγματικής ρυθμίσεως αναγκαίως την αντίστοιχη αύξηση των αποδοχών των λοιπών δικαστικών λειτουργών. Άλλωστε, ο ειδικός νόμος - που σε κάθε περίπτωση είναι ένα κοινής τυπικής ισχύος νόμος - καθορίζει τους μισθούς των δικαστικών λειτουργών με βάση το βαθμό του Πρωτοδίκη και αναλογικά πολλαπλασιάζοντας με συντελεστή προς τους ανώτερους βαθμούς δηλαδή εκ των κάτω προς τα άνω και όχι αντίστροφα το μισθό του πρωτοδίκη ως υποπολλαπλάσιο του μισθού του Προέδρου του Ανώτατου δικαστηρίου δηλαδή εκ των άνω προς τα κάτω (που άλλωστε δεν θεμελιούται σε κάποια διάταξη του Συντάγματος). Οι περικοπές επομένως που έγιναν στις αμοιβές των δικαστών, είτε ποσοστιαίες είτε με απόλυτα ποσοτικά αριθμητικά κριτήρια θα ήταν αντισυνταγματικές μόνον εάν η εξ αυτού του λόγου μείωση είχε ως αποτέλεσμα ο συνολικά καταβαλλόμενος μισθός των δικαστικών λειτουργών να είναι ίσος ή κατώτερος του μισθού των άλλων κρατικών λειτουργών υπό την ανωτέρω έννοια. Στο βαθμό όμως που ο καταβαλλόμενος μισθός και μετά τις μειώσεις αυτές (ποσοστιαίες ή ποσοτικές) εξακολουθεί να είναι ποσοτικά υψηλότερος, δεν παραβιάζονται οι σχετικές διατάξεις του Σ. Βασίμως, όμως, προβάλλεται με την κρινόμενη προσφυγή ότι είναι αντισυνταγματική η αναδρομική αφαίρεση ποσών που είχαν καταβληθεί νομίμως ως μέρος του μισθού, διότι τα ποσά αυτά είχαν ενταχθεί μετά τη νόμιμη καταβολή τους στην περιουσία των αντιστοίχων δικαστικών λειτουργών και τελούν έτσι υπό την εγγύηση του άρθρου 17 του Σ. που προστατεύει το δικαίωμα στην ιδιοκτησία. Ακολούθως δε είναι μη νόμιμη, ως αντισυνταγματική [άρθρο 17 Σ και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (κύρωση με ν.δ. 53/74)] και η απόφαση που ορίζει τη μέθοδο αφαίρεσης των ποσών αυτών από την περιουσία των δικαστικών λειτουργών (με την μορφή της παρακράτησης από τους μισθούς του έτους 2013). Και τούτο αυτοτελώς όσον αφορά την αφαίρεση καταβληθέντων ποσών, ανεξάρτητα από την συνταγματικότητα ή μη της περικοπής των αποδοχών. Τέλος, όσον αφορά την αιτίαση, ότι οι περικοπές στις αμοιβές των δικαστικών λειτουργών έπρεπε να γίνουν με ειδικό νόμο, κατά τη γνώμη του ανωτέρω μέλους, η έννοια της συνταγματικής διατάξεως είναι ότι δεν μπορούν οι αμοιβές των δικαστικών λειτουργών να υπάγονται στην γενική ρύθμιση περί μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά πρέπει να καθορίζονται ειδικά, ακόμη και αν η ειδική αυτή ρύθμιση περιλαμβάνεται σε ευρύτερο νομοθέτημα (το οποίο ρυθμίζει και άλλα θέματα), όπως, δηλαδή συμβαίνει και στη συγκεκριμένη περίπτωση. Στα πλαίσια εξάλλου άλλων νομοθετημάτων έγινε στο παρελθόν ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων δικαστών (αύξηση ειδικού μισθολογίου ν. 3691/2008 αρ. 57), χωρίς οι αντίστοιχες ρυθμίσεις να προσβληθούν ως αντισυνταγματικές λόγω του ότι αποτελούσαν τμήμα ευρύτερου νομοθετήματος.

19. Επειδή, τέλος, μειοψήφησε το μέλος του Δικαστηρίου Παναγιώτης Βασιλακόπουλος, ο οποίος διετύπωσε την ακόλουθη γνώμη : Το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος, που ορίζει ότι «Οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτούργημά τους», εισάγει μια αρχή αναλογικότητας, που δεν σχετίζεται με την αρχή αναλογικότητας του άρθρου 25 του Συντάγματος, η οποία αφορά μόνον στην προσβολή των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των

Ελλήνων πολιτών, της υποχρέωσης του κράτους, όπως αμείβει τους δικαστές, και του αντιστοίχου δικαιώματος αυτών, όπως αμείβονται κατά τρόπον ανάλογο προς το λειτούργημα που επιτελούν, μη εντασσομένων προφανώς μεταξύ των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων όλων των Ελλήνων πολιτών, στα οποία αφορά το δεύτερο μέρος του ισχύοντος Συντάγματος, υπό τον τίτλον ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα (άρθρο 4 έως άρθρο 25). Τούτου δοθέντος, δικαστικός λειτουργός, προβάλλων ότι δια νομοθετικής μεταβολής επήλθε μείωσις των απολαβών του τέτοια ώστε να είναι αναντίστοιχη προς το λειτούργημα που επιτελεί, θα πρέπει στο δικόγραφο της προσφυγής του, να εξειδικεύει τα στοιχεία εκείνα επί τη βάσει των οποίων μπορεί να χωρήσει συγκεκριμένως η εν λόγω στάθμιση, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω. Αλλά και εάν ακόμη η αρχή της αναλογικότητας, που καθιερώνεται από το άρθρο 25 του Συντάγματος, ήθελε θεωρηθεί όχι ως κανονιστική, αλλά ως ερμηνευτική γενική συνταγματική αρχή του συνόλου των διατάξεων του τεθειμένου δικαίου, και πάλιν θα έπρεπε να παρατίθενται στοιχεία, που να εξειδικεύουν το μη αναγκαίον της επικαλουμένης μείωσης των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, δηλαδή στοιχεία τα οποία να καταδεικνύουν το μέγεθος του δημοσιονομικού οφέλους που επετεύχθη δια της προσβαλλομένης μείωσης των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών, ώστε να μπορεί να κριθεί κατά πόσον αυτή υπήρξε αναγκαία και ικανή να υπηρετήσει τους σκοπούς για τους οποίους ετέθη. Και επειδή η υπό του παρόντος Δικαστηρίου τηρουμένη διαδικασία διεξάγεται κατά το ανακριτικών σύστημα και, συνεπώς, είναι δυνατή η αυτεπάγγελτη αναζήτηση των προμνησθέντων ελλειπόντων στοιχείων, άνευ των οποίων δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, επιβάλλεται η έκδοσις προδικαστικής αποφάσεως, προκειμένου να ζητηθεί από αμφοτέρους τους διαδίκους η προσκόμιση στοιχείων σχετικά με : (α) το εν γένει δημοσιονομικό όφελος που επετεύχθη δια της προσβαλλομένης μείωσης των απολαβών των δικαστικών λειτουργών, εν σχέσει προς το σύνολον της επιτευχθείσης κατά την αντίστοιχη χρονική περίοδο μείωσης των κρατικών δαπανών ένεκα μείωσης μισθών δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, και (β) η μεσοσταθμική μείωση των απολαβών των δικαστικών λειτουργών σε σχέση με την μεσοσταθμική μείωση (από του Μαΐου του έτους 2010 και εξής) όλων των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων και κρατικών λειτουργών (εξυπακουομένου βεβαίως ότι ο δικαστικός λειτουργός κατά συνταγματική επιταγή κατέχει διακριτή θέση και, επομένως, ότι οι απολαβές του πρέπει κατά μείζονα λόγο να τυγχάνουν ιδιαίτερας μεσοσταθμικής θεωρήσεως).

20. Επειδή, το Δικαστήριο κρίνει ότι, μετά την επίλυση του ανωτέρω νομικού ζητήματος που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να παραπεμφθεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, το οποίο είναι αρμόδιο κατά τόπο και καθ' ύλη να επιλύσει οριστικώς τη διαφορά ως προς τους 46 προσφεύγοντες, οι οποίοι νομιμοποίησαν τον υπογράφοντα το δικόγραφο δικηγόρο. Περαιτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι, ενόψει της ερμηνείας που το ίδιο έδωσε στο δικόγραφο ως προς την προσβαλλόμενη πράξη, το ανωτέρω Διοικητικό Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να κρίνει αν στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να καταβληθεί, κατά το άρθρο 277 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ Α' 97) Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ένα ή περισσότερα παράβολα, και, σε περίπτωση που κρίνει ότι απαιτείται η καταβολή τόσων παραβόλων όσοι είναι οι προσφεύγοντες, να εφαρμόσει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 139Α του ίδιου Κώδικα.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την κρινόμενη προσφυγή ως προς τους προσφεύγοντες υπ' αριθ. 3), 11), 12) και 13).

Απορρίπτει την κρινόμενη προσφυγή ως προς τους λοιπούς 46 προσφεύγοντες, κατά το μέρος που με αυτήν ζητείται να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δημοσίου να μην εκδώσει οποιαδήποτε διοικητική πράξη κατ' εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων 13 και 14 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Εξετάζει περαιτέρω την προσφυγή ως προς τους ως άνω 46 προσφεύγοντες.

Επιλύει το αναφερόμενο στο πλαίσιο της εν λόγω προσφυγής νομικό ζήτημα, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Παραπέμπει την κρινόμενη προσφυγή προς περαιτέρω εκδίκαση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών ως προς τους ως άνω 46 προσφεύγοντες.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 19 Νοεμβρίου, 5, 18 και 30 Δεκεμβρίου 2013.

Η Πρόεδρος
Ειρήνη Σαρπ

Η Γραμματέας
Μαριάνθη Παπασαράντη

Η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 30 Δεκεμβρίου 2013.

Η Πρόεδρος
Ειρήνη Σαρπ

Η Γραμματέας
Μαριάνθη Παπασαράντη